

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 20, 21, 22 lutego 2010 r.
w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku *finanse i rachunkowość* na
poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację w dniach **20 – 22 lutego 2010 r.** przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. Danuta Strahl – Przewodnicząca Zespołu, członek PKA
- prof. dr hab. Anna Czubala – ekspert PKA
- prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert formalno-prawny PKA
- Marek Barański - przedstawiciel Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z Władzami Uczelni i Kolegiami prowadzącymi oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni, otrzymał od Władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system jakości kształcenia, programy studiów kierunku, praktyki studenckie, współpracę międzynarodową, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni,

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest publiczną, autonomiczną uczelnią, działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz Statutu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie uchwalonego na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2006 r. (wraz ze zmianami uchwalonymi w latach 2006, 2007 i 2009).

Uczelnia w swojej misji wyraźnie dostrzega rolę jakości kształcenia wprowadzając następujące sformułowanie: „W nauczaniu i wychowywaniu Szkoła dąży do przekazywania najnowszej wiedzy, umiejętności rzetelnej pracy oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa. Absolwenci Uczelni, wyposażeni w najnowszą wiedzę ogólną i specjalistyczną, wnoszą istotny wkład w życie gospodarcze, społeczne i polityczne w kraju i za granicą.”

Również cele strategiczne uczelni jednoznacznie formułując priorytety w zakresie kształcenia wpisują się w doskonalenie jakości kształcenia. Głównym celem strategii Szkoły jest bowiem pełne jej włączenie w Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego, tzn. nadanie kształceniu i badaniom wymiaru europejskiego.

W dziedzinie kształcenia uczelnia formułuje następujące cele strategiczne:

1) umiędzynarodowienie studiów w SGH;

- 2) podniesienie poziomu kształcenia oraz zwiększenie atrakcyjności i oryginalności oferty programowo-dydaktycznej.

W świetle przeprowadzonej wizytacji Zespół Oceniający może stwierdzić, iż zarówno misja uczelni jak i jej cele strategiczne w zakresie kształcenia są w pełni realizowane. Znajduje to odzwierciedlenie zarówno w wewnętrznym systemie zapewnienia jakości jak i działaniach władz uczelni zmierzających do zapewnienia porównywalności programów kształcenia (dyplomów) z programami kształcenia (dyplomami) prestiżowych ekonomicznych uczelni europejskich. Kształtowanie profilu absolwenta SGH wspomagane jest poprzez realizowany program studiów, metody nauczania i system studiowania, a także poprzez kulturę organizacyjną uczelni i dostosowanie modelu studiów do celów *procesu bolońskiego*

Pozycja uczelni na rynku edukacyjnym Polski, Warszawy jest szczególna i bardzo silna. Od 1998 roku SGH należy do elitarnej organizacji *Community of European Management Schools and International Companies (CEMS)*. CEMS jest stowarzyszeniem, które zrzesza najbardziej renomowane europejskie uczelnie ekonomiczne, a także największe światowe koncerny międzynarodowe działające na rynkach europejskich..

Od 2001 r. Szkoła Główna Handlowa należy do PIM (*Program in International Management*), który jest odpowiednikiem CEMS w skali globalnej, oraz do EFMD (*The European Foundation for Management Development*).

Pozycja ta sprawia, iż o przyjęcie na studia do SGH stara się młodzież ambitna i uzdolniona, co tworzy bardzo dogodne warunki do realizacji zamierzeń strategicznych w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Ocena roli kierunku finanse i rachunkowość na krajowym i lokalnym rynku edukacyjnym pozwala zauważyć, że konkurencyjność SGH w świetle prestiżowych uczelni warszawskich znajduje swoją przewagę w zakresie pięknych tradycji uczelni, pozycji naukowej i społecznej kadry akademickiej, atrakcyjnej oferty programowej oraz elastycznego trybu i form studiowania.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek

Zgodnie z § 43 Statutu najwyższym organem kolegialnym Uczelni jest Senat, zaś najwyższym organem jednoosobowym – zgodnie z § 55 ust. 2 Statutu – jest Rektor.

Aktualny skład Senatu SGH zgodny jest z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.) oraz z uregulowaniami zawartymi w Statucie Posiedzenia zwyczajne Senatu zwołuje Rektor jeden raz w miesiącu, zaś nadzwyczajne z własnej inicjatywy lub dziekan kolegium z własnej inicjatywy lub w wyniku złożenia wniosku przez 1/5 członków Senatu. Analiza dokumentacji z posiedzeń Senatu wskazała, iż posiedzenia te odbywają się zgodnie ze Statutem, a więc średnio co miesiąc oraz, że są zwoływane są przez Rektora. Senat w czasie swoich posiedzeń zajmował się sprawami wynikającymi z zapisów statutowych. Protokoły z posiedzeń Senatu są podpisywane przez jego przewodniczącego oraz sekretarza Senatu. Do protokołów są dołączona jest informacja na temat osób, które były obecne na posiedzeniu. Uchwały Senatu są zgodne z jego ustawowymi i statutowymi kompetencjami.

Senat aktualnie dopełnił swoich obowiązków wynikających z art. 169 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy i podjął w dniu 28 maja 2008 r. Uchwałę nr 356 ustalającą **zasady przyjęć** kandydatów na studia w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie w roku akademickim 2009/2010. Na rok akademicki 2010/2011 podjęto odpowiednio Uchwałę nr 133 w dniu 27 maja 2009 r.

Senat powołał również – zgodnie z § 124 ust. 1 Statutu – Uchwałą nr 39 z dnia 15 października 2008 r. Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów na kadencję 2008 – 2012, a także Uchwałą nr 40 – Odwoławczą Komisję Dyscyplinarną do spraw studentów.

Regulamin studiów został dostosowany do przepisów rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Uchwałą Senatu Nr 346 z dnia 23 kwietnia 2008 r. oraz znowelizowany Uchwałą Senatu Nr 125 z dnia 22 kwietnia 2009 r.

Rektorem Uczelni jest JM prof. dr hab. Adam Budnikowski. Rektor kieruje Uczelnią – zgodnie z § 57 ust. 2 Statutu Uczelni - przy pomocy **4 Prorektorów**: ds. rozwoju – prof. dr hab. Marek Bryx, ds. współpracy z zagranicą – prof. dr hab. Elżbieta Kawecka-Wyrzykowska, ds. dydaktyki i studentów – dr hab. Anna Karmańska, ds. nauki – prof. dr hab. Janusz Stacewicz.

W czasie wizytacji przedstawiono stosowne akty potwierdzające wybór organów Uczelni przez Kolegium Elektorów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na zebraniu wyborczym w dniu 5 marca 2008 r. na kadencję 2008–2012 (tj. od 1.09.2008 r. do 31.08.2012 r.) podpisane przez Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej. Obecne organy jednoosobowe i kolegialne wybrane zostały na kadencję 4-letnią, a więc zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, iż Rektor wypełnił swoje obowiązki wynikające z ustawy i Statutu m. in. z art. 35 ust. 1. ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, przekazując w terminie, tj. 12 października 2009 r. Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego roczne sprawozdanie z działalności Uczelni za rok akademicki 2008/2009 wraz z informacją dotyczącą minimum kadrowego i Uchwałą Senatu w powyżej sprawie.

Wysokość pensum dydaktycznego dla nauczycieli akademickich – zgodnie z § 46 ust. 2 pkt. 14 - określa Uchwała nr 175 Senatu SGH w Warszawie z dnia 23 września 2009 r. w sprawie zasad rozliczania z wykonania pensum dydaktycznego w roku akademickim 2009/2010.

Wymiar pensum dydaktycznego został określony w sposób **zgodny** z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.),

Senat ustalił zakres obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych, a także warunki obniżania obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych.

Regulamin pomocy materialnej dla Studentów SGH został wprowadzony zarządzeniem nr 13 Rektora z dnia 30 stycznia 2006 r. Dokument został wprowadzony z poszanowaniem zasady zawartej w art. 186 ust. 1 Ustawy – Samorząd Studentów akceptował i wprowadzał własne poprawki do Regulaminu o czym świadczą przedstawione podczas wizytacji dokumenty.

Przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej jak i odwołaniami zajmują się Komisje Stypendialne, w których studenci zasiadają w większości. Osoby zajmujące się obsługą techniczną stypendiów pracują w Biurze Samorządu zachowując pełną współpracę z Samorządem. Dokumentacja stypendialna znajduje się w Biurze Samorządu, dopiero po zakończeniu procedury przenoszona jest do teczek studentów, studenci odbierają decyzje osobiście, co potwierdzają podpisy studentów.

Regulamin pomocy materialnej oraz informacje potrzebne ubiegającym się o stypendia dostępne są na stronie internetowej Uczelni. Niezbędne informacje studenci uzyskują również w Biurze Samorządu. Studenci opracowali system informatyczny, poprzez który aplikują o stypendia a także zapisują się do kolejki po miejsce w akademiku Uczelni.

Wypłaty stypendiów oraz rozpatrywanie podań dokonywane jest terminowo.

Regulamin Pomocy jest przejrzysty a jego zapisy nie budzą wątpliwości.

Uczelnia posiada umowę Student – Uczelnia, spełnia tym samym wymóg art. 160 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uczelnia usunęła klauzule niedozwolone z umowy, jej załącznikami są regulaminy opłat i tabele dotyczące wysokości opłat.

Z uwagi na fakt, iż w Uczelni funkcjonują Kolegia, opiekę naukową na kierunku „*finanse i rachunkowość*” sprawują kolegia: Analiz Ekonomicznych, Ekonomiczno-Społeczne, Zarządzania i Finansów, Nauk o Przedsiębiorstwie oraz Gospodarki Światowej. Kolegia są kierowane przez Radę Kolegium i Dziekana Kolegium, który pełni swą funkcję z wyboru.

Zgodnie ze Statutem wybrano następujące Władze Kolegium na 4-letnią kadencję, tj. od 1 września 2008 r. do 31 sierpnia 2012 r.

Kolegium Gospodarki Światowej – Dziekan – prof. dr hab. Jolanta Mazur

Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie – Dziekan – dr hab. Andrzej Herman

Kolegium Zarządzania i Finansów – Dziekan – prof. dr hab. Janusz Ostaszewski

Kolegium Analiz Ekonomicznych – Dziekan – dr hab. Marek Rocki

Kolegium Ekonomiczno-Społeczne – Dziekan – dr hab. Joachim Osiatyński

W czasie wizytacji przedstawiono stosowne akty potwierdzające wybór organów jednoosobowych przez Kolegium Elektorów Kolegialnych na posiedzeniu w dniu **23 kwietnia 2008 r. na kadencję 2008 – 2012 (tj. od dnia 1.09.2008 r. do dnia 31.08.2012 r.)** podpisane przez Przewodniczącego Komisji Wyborczej - zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym – na 4 letnią kadencję.

Kolegium kieruje **Dziekan**. Dziekani zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dziekani są zatrudnieni w Uczelni jako **podstawowym miejscu pracy**. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi zajmowali się Dziekani odpowiadały ich statutowym kompetencjom. Dziekan kieruje działalnością Kolegium – zgodnie ze statutem - przy udziale **Prodziekanów**.

Rady Kolegiów pełnią – zgodnie z § 59 ust. 1 Statutu Uczelni – funkcję organu uchwałodawczego dla jednostek organizacyjnych zrzeszonych w kolegium i zajmują stanowisko w sprawach nurtujących społeczność akademicką kolegium oraz wyrażają opinie w sprawach przedłożonych jej przez dziekanów.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych* i dydaktycznych.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi – zgodnie z § 22 ust. 2 Statutu - są Kolegia powołane do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz kształcenia do pracy naukowej lub dydaktycznej. Aktualnie w uczelni funkcjonuje 5 kolegiów, w ramach których utworzone zostały instytuty i katedry.

Struktura organizacyjna uczelni jak i Kolegiów oraz utworzonych w ich ramach katedr i instytutów prowadzących kierunek finanse i rachunkowość w pełni pozwala na realizację procesu dydaktycznego oraz wspomaganie go badaniami naukowymi. Zakres badawczy tych jednostek oraz specjalności naukowe kadry akademickiej pokrywają szerokie spektrum zagadnień budujących naukę o finansach i rachunkowości.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

* użyte określenia: zadania naukowe, badania naukowe, dorobek naukowy, stopnie i tytuły naukowe oznaczają odpowiednio zadania artystyczne, twórczość artystyczną, dorobek artystyczny oraz stopnie i tytuły w zakresie sztuki.

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	6461		210	
Studia niestacjonarne	3066		1249	
Razem	9527		1459	

Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest wyższa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych a ich udział sięga 67,8 % ogółu studentów.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Uczelnia prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów: ekonomia, europeistyka, finanse i rachunkowość, gospodarka przestrzenna, gospodarka i administracja publiczna, makrokierunek: International Business, metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne, międzynarodowe stosunki gospodarcze, stosunki międzynarodowe oraz zarządzanie.

Państwowa Komisja Akredytacyjna przyznała Szkole Głównej Handlowej w Warszawie ocenę *wyróżniającą* na kierunku „*metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne*” w roku 2007.

Oceny *pozytywne* przyznano na następujących kierunkach:

- w roku 2004 – zarządzanie
- w roku 2005 – ekonomia.

Uczelnia uzyskała również akredytację Komisji Akredytacyjnej Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych na kierunkach: ekonomia i zarządzanie – w roku 2003, finanse i rachunkowość, metody ilościowe w ekonomii i systemy informacyjne oraz stosunki międzynarodowe w roku 2008.

Kształcenie na ocenianym kierunku realizowane jest w ramach 5 kolegiów, tj. Zarządzania i Finansów, Nauk o Przedsiębiorstwie, Gospodarki Światowej, Analiz Ekonomicznych oraz Ekonomiczno-Społecznego.

Kolegium Zarządzania i Finansów oraz Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii i nauk o zarządzaniu. Natomiast Kolegium Gospodarki Światowej posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii oraz doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu. Kolegium Analiz Ekonomicznych oraz Kolegium Ekonomiczno-Społeczne posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Liczba studentów ocenianego kierunku studiów

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	nie-stacjonarnych	
48I stopnia	I	510	359	869
	II	524	247	771
	III	497	471	968
II stopnia	I	579	375	954
	II	170	230	400
jednolite studia magisterskie	I			
	II	2		2
	III	1		1
	IV	2		2
	V	842		842
Razem		3127	1682	4809

Studenci kierunku „*finanse i rachunkowość*” stanowią 50,5% ogółu studentów Uczelni, co pozwala stwierdzić, iż jest to wiodący kierunek studiów. Studenci studiów stacjonarnych tego kierunku stanowią 32,9% ogółu studentów stacjonarnych, zaś niestacjonarni aż 54,9% ogółu studentów niestacjonarnych. Uznając, iż zakres kształcenia stawia przed kandydatami relatywnie wysokie wymagania należy wysoko ocenić znaczący przyrost studentów na studiach II stopnia zarówno stacjonarnych (ponad 3-krotny w stosunku do roku akademickiego 2008/2009) jak niestacjonarnych (163%). Na studiach I stopnia wzrost wystąpił tylko na studiach niestacjonarnych 145,3%, ale rozmiary przyjęcia na studia stacjonarne obejmujące 510 studentów są bardzo wysokie.

Uczelnia sformułowała swoją misję i strategię odnosząc się w tych dokumentach do jakości kształcenia. Organy uczelni działają zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa. Struktura organizacyjna uczelni zgodna jest z potrzebami procesu dydaktycznego kierunku *finanse i rachunkowość*.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena sylwetki absolwenta

Zmiany planów studiów i programów nauczania, które nastąpiły w odniesieniu do studentów rozpoczynających kształcenie od roku akademickiego 2009/2010 związane były także z nowym określeniem sylwetki absolwenta. Sylwetka ta została opracowana w oparciu o deskryptory generyczne opisujące wiedzę, umiejętności i postawy. Absolwenci studiów pierwszego stopnia wyposażani są w szeroką wiedzę z zakresu finansów oraz umiejętności pozwalające na prowadzenie analiz finansowych. Daje to absolwentom podstawy do podejmowania pracy w charakterze specjalistów w dziedzinie finansów i rachunkowości lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Są oni także przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Studenci studiów pierwszego stopnia kierunku „*finanse i rachunkowość*” mają możliwość wyboru specjalności spośród 6 oferowanych na tym kierunku. Zasób wiedzy przekazywanej w ramach przedmiotów ujętych w planie studiów pozwala na poznanie mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstw, instytucji i segmentów rynku finansowego, rozumienia zależności występujących między sferą realną a sferą finansów, poznanie zasad rachunkowości finansowej oraz analizy finansowej, poznanie źródeł finansowania

działalności oraz instrumentów finansowych mających zastosowanie w przedsiębiorstwach i w odniesieniu do gospodarstw domowych.

Umiejętności absolwenta studiów pierwszego stopnia kierunku „*finanse i rachunkowość*” obejmują: zdolność do przeprowadzania analiz ekonomiczno-finansowych, wyliczania efektywności stosowania instrumentów finansowych, zdolność oceny skutków finansowych i społecznych podejmowanych decyzji oraz rzetelności danych finansowych i ekonomicznych, umiejętność dokonywania prezentacji wyników analiz i stosowania związanej z tym argumentacji. Absolwent studiów pierwszego stopnia zna biegle dwa języki obce (w przypadku studiów niestacjonarnych jeden język obcy).

Postawy ukształtowane u absolwenta studiów pierwszego stopnia obejmują: znajomość i akceptację zasad etyki zawodowej, otwartość na pracę w zespole, docenianie znaczenia samodzielności w pracy zawodowej, wrażliwość na kwestie społeczne i różnice kulturowe, zdolność do formułowania sądów w sprawach społecznych i światopoglądowych.

Absolwent studiów drugiego stopnia kierunku „*finanse i rachunkowość*” posiada pogłębioną wiedzę kierunkową, która pozwala mu na uczestniczenie w procesach zarządzania finansami. Po zdobyciu odpowiedniej praktyki absolwent może pracować w charakterze eksperta lub menedżera w dziedzinie finansów i rachunkowości bądź prowadzić własną działalność gospodarczą wymagającą przygotowania w tym obszarze. Absolwenci są także przygotowani do podejmowania studiów trzeciego stopnia. Podobnie jak na studiach pierwszego stopnia studenci mają możliwość dokonywania wyboru spośród 6 specjalności oferowanych na kierunku.

Oczekiwane efekty kształcenia w zakresie wiedzy przekazywanej absolwentom obejmują: rozumienie wpływu polityki pieniężnej na sytuację na rynkach finansowych i w gospodarce, znajomość zasad i instrumentów zaawansowanej rachunkowości finansowej, znajomość analizy projektów inwestycyjnych i zasad dokonywania wyboru rozwiązań z nimi związanych, wiedzę na temat identyfikacji i oceny ryzyka związanego z decyzjami finansowymi, znajomość procesu planowania finansowego oraz stosowania narzędzi kontrolowania stosowanych rozwiązań.

Absolwent studiów drugiego stopnia jest także wyposażony w szereg umiejętności związanych ze stosowaniem posiadanej wiedzy z zakresu finansów. Należą do nich w szczególności: umiejętność dokonywania pogłębionych analiz finansowych, ujmowania zagadnień finansowych w powiązaniu z innymi aspektami funkcjonowania podmiotów gospodarczych i instytucji, umiejętność obliczania kosztów finansowania przedsięwzięć i efektywności inwestycji, zdolność do oceny ryzyka związanego z decyzjami finansowymi i formułowania wniosków z tym związanych, umiejętność sporządzania planów finansowych. Absolwent zna biegle co najmniej jeden język obcy i potrafi samodzielnie poszerzać i aktualizować swoją wiedzę.

Proces kształcenia zmierza do ukształtowania u absolwenta studiów drugiego stopnia umiejętności zachęcających go do podejmowania inicjatywy i zaangażowania się w pracę zespołów, ugruntowania w jego osobowości zasad etyki zawodowej i przekonania do stosowania zasad odpowiedzialności społecznej biznesu.

Sylwetki absolwenta studiów pierwszego i drugiego stopnia zostały określone w sposób właściwy i dogłębny. Pozwalają na dokładną egzemplifikację zakresu wiedzy, umiejętności oraz postaw, jakie są kształtowane w procesie kształcenia.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów,

Rekrutacja na pierwszy rok studiów pierwszego i drugiego stopnia odbywa się w oparciu o warunki i tryb określone w uchwałach senatu uczelni. Od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia wymagane jest posiadanie świadectwa dojrzałości, natomiast od kandydatów na studia drugiego stopnia – dyplomu

ukończenia studiów, co najmniej pierwszego stopnia. Decyzję o przyjęciu na studia podejmuje komisja rekrutacyjna bądź rektor po rozpatrzeniu wniosku uczelnianej komisji odwoławczej. Postępowanie kwalifikacyjne ma charakter konkursowy.

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia odbywa się na uczelni, a nie na konkretny kierunek studiów. Przyjęcia kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia dokonywane są w oparciu o postępowaniem kwalifikacyjne uwzględniające wyniki części pisemnej egzaminów maturalnych (nowa matura) z następujących przedmiotów:

- zdawanych na poziomie rozszerzonym: matematyka lub fizyka, geografia lub historia lub wiedza o społeczeństwie, język obcy;
- drugiego języka obcego zdawanego na poziomie podstawowym bądź rozszerzonym.

Wyniki egzaminu maturalnego przeliczane są na punkty kwalifikacyjne według przyjętych proporcji. Uchwała reguluje również zasady uwzględniania wyników ze starej matury oraz matury międzynarodowej. Odrębną uchwałą Senatu SGH określone zostały zasady przyjęć finalistów i laureatów olimpiad. Na podstawie sumy punktów kwalifikacyjnych komisja rekrutacyjna sporządza listy rankingowe na studia. Zarówno rejestracja kandydatów na studia, jak i informacja o ich zakwalifikowaniu odbywa się drogą elektroniczną. Kandydaci mają obowiązek złożenia w określonym w uchwale terminie dokumentów wymaganych przy rekrutacji. W przypadku nie dotrzymania tego wymogu są skreślani z listy rankingowej, która jest uzupełniana o kolejne osoby na niej umieszczone. Po wypełnieniu limitów komisja rekrutacyjna ogłasza listę kandydatów i informuje w formie pisemnej osoby przyjęte oraz nie przyjęte na studia o podjętej decyzji.

Kandydaci na studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia przyjmowani są w ramach limitu miejsc. Kandydaci na te studia, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia w SGH, przyjmowani są w liczbie nie większej niż 1/3 limitu miejsc. W stosunku do tych kandydatów prowadzi się kwalifikację opartą na średniej z pierwszych pięciu semestrów studiów. Natomiast kandydaci, którzy kończyli studia poza SGH przyjmowani są w ramach 2/3 limitu miejsc na podstawie wyników sprawdzianu kwalifikacyjnego z wiedzy o gospodarce oraz znajomości wybranego języka obcego. Na podstawie wskazanych kryteriów ustalana jest lista rankingowa kandydatów. Mają oni obowiązek złożenia w ciągu pięciu dni od ogłoszenia tej listy wymaganych w ramach rekrutacji dokumentów. Brak wywiązania się z tego wymogu powoduje wykreślenie z listy i umieszczenie na niej osób zajmujących w rankingu kolejne miejsca. Po ustaleniu imiennych list osób przyjętych na studia kandydaci są informowani pisemnie o przyjęciu bądź nie przyjęciu na studia.

Od decyzji komisji rekrutacyjnych przysługuje kandydatom prawo odwołania do uczelnianej komisji odwoławczej. Odwołanie jest możliwe w przypadku naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia. Ostateczną decyzję w sprawie odwołania podejmuje rektor.

Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z przepisami art. 169 *ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym*. Uchwały rekrutacyjne są podejmowane do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok, którego dotyczy. Przyjęte zasady rekrutacji sprzyjają przyjmowaniu studentów dobrze przygotowanych do wymagań studiów SGH.

1.3 Ocena realizacji programu studiów.

Na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzone są aktualnie jednolite studia magisterskie, stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia oraz stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia. Studia niestacjonarne są przy tym na obydwu stopniach studiów prowadzone w dwóch formach: jako tzw. studia popołudniowe oraz studia sobotnio-niedzielne.

Jednolite studia magisterskie (kontynuacja kształcenia na kierunku „*finanse i bankowość*”, obecnie jedynie studenci ostatniego semestru studiów) trwają dziesięć semestrów i realizują plan kształcenia w łącznym wymiarze 3000 godzin. Spełniają one wymogi minimalnej liczby godzin dla poszczególnych grup treści kształcenia i są zgodne ze standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra z dnia 18 kwietnia 2002 roku.

Od roku akademickiego 2006/2007 na kierunku „*finanse i rachunkowość*” wprowadzono studia dwustopniowe, stopniowo dostosowując ich program do standardów kształcenia określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2007 roku. Przedmiotem szczegółowej analizy będą plany studiów wprowadzone przez Senat SGH w dniu 22 lipca 2009 r. uchwałą w sprawie Programu nauczania i planów studiów wyższych pierwszego i drugiego stopnia dla osób rozpoczynających studia w SGH od roku akademickiego 2009/2010.

Plany studiów wprowadzone od roku akademickiego 2009/2010 w stosunku do obowiązujących poprzednio i sukcesywnie wygaszanych (drugi i trzeci rok studiów pierwszego stopnia oraz drugi rok studiów drugiego stopnia) charakteryzują następujące modyfikacje:

- większe uwzględnienie efektów kształcenia w ramach kierunku, specjalności i poszczególnych przedmiotów;
- lepsze dostosowanie przedmiotów wspólnych dla wszystkich kierunków;
- wprowadzenie stosunkowo jednorodnego zestawu przedmiotów kierunkowych;
- zmniejszenie łącznego wymiaru godzin dla kierunku na studiach pierwszego stopnia, co pozwala na zwiększenie wymogów odnoszących się do samodzielnego studiowania.

Stacjonarne studia pierwszego stopnia trwają trzy lata (6 semestrów) i obejmują łącznie 2010 godzin, tj. o 210 więcej od określonego w minimach kształcenia co może służyć realizacji sylwetki absolwenta szczególnie w zakresie nabywania umiejętności i wyspecjalizowanej wiedzy. Przedmioty przekazujące treści podstawowe określone w standardach kształcenia realizowane są w łącznym wymiarze 495 godzin, tj. o 195 większym od minimalnego przewidzianego przez standardy. Realizowane są wszystkie przedmioty przekazujące treści kierunkowe określone w standardach kształcenia. Dodatkowo wprowadzono przedmiot *Finanse międzynarodowe*. Łączny wymiar godzin dla tej grupy przedmiotów wynosi 360, co oznacza, że jest większy od minimum podanego w standardach o 60. Jako przedmioty obowiązkowe dla wszystkich włączono do planu także cztery przedmioty „uczelniane” z zakresu ekonomii i zarządzania. Plan studiów przewiduje naukę dwóch języków obcych w wysokim łącznym wymiarze 480 godzin (standard: 120). Jako przedmioty przekazujące treści humanistyczne studenci mogą wybrać po jednym z dwóch grup: *Filozofię* bądź *Socjologię* z jednej *Geografię ekonomiczną* bądź *Historię gospodarczą* z drugiej. Należy zwrócić uwagę, że te dwa ostatnie przedmioty są bardziej związane z dyscypliną ekonomia, niż naukami humanistycznymi. Realizowane są także w niezbędnym wymiarze zajęcia z *Informatyki* i *Wychowania fizycznego*. Natomiast nie uwzględniono w treściach kształcenia *Ochrony własności intelektualnej*.

Studenci studiów stacjonarnych dokonują wyboru 330 godzin przedmiotów, w tym 150 z listy przedmiotów związanych z kierunkiem studiów. W oparciu o tę ostatnią grupę przedmiotów określana jest specjalność wybrana przez studenta. Seminarium licencjackie trwa 30 godzin.

Plan studiów stacjonarnych pierwszego stopnia spełnia wymagania określone w standardach kształcenia i zawiera wszystkie treści kształcenia dla poszczególnych grup przedmiotów ujęte w standardach kształcenia. Oferowany program studiów znacząco, w stosunku do standardów kształcenia, wzbogaca zakres wiedzy i jest zorientowany na

określone w sylwetce absolwenta efekty kształcenia. Szczególnie cenna jest oferta zajęć przeznaczona na języki obce.

Studia niestacjonarne na kierunku „*finanse i rachunkowość*” realizowane są w dwóch formach: jako tzw. studia popołudniowe oraz jako studia sobotnio-niedzielne. Jedne i drugie studia trwają 6 semestrów. W pierwszym przypadku łączny wymiar godzin zajęć wynosi 1830, a w drugim 1178. Wymiar godzin zajęć z przedmiotów przekazujących treści podstawowe i kierunkowe oraz przedmiotów obowiązkowych dla wszystkich studentów wprowadzonych przez uczelnię jest identyczny jak na studiach stacjonarnych. Różnica dotyczy jedynie języka obcego (jeden język w wymiarze 240 godzin), braku Wychowania fizycznego oraz większej o 120 liczby godzin zajęć do wyboru. Oznacza to, że plan tych studiów jest zgodny ze standardami kształcenia a przede wszystkich ze sformułowanymi celami kształcenia.

Na niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia realizowanych jako studia sobotnio-niedzielne część zajęć odbywa się bez bezpośredniego udziału nauczyciela bądź w formie kształcenia na odległość. W planie studiów nie wskazano jednak jaka jest proporcja tych dwóch form zajęć dla poszczególnych przedmiotów. Treści podstawowe i kierunkowe przekazywane są w ramach przedmiotów o łącznym wymiarze 708 godzin, tj. o 108 większym od określonego w standardach kształcenia dla tych treści kształcenia.. Plan studiów uwzględnia naukę jednego języka obcego w wymiarze 240 godzin, tj. o 100 % większym od przyjętego za minimalny. Studenci dokonują wyboru przedmiotów w łącznym wymiarze 240 godzin, w tym 80 przypada na specjalność studiowaną przez studenta. Wymiar godzinowy seminarium wynosi 24 godziny.

Plan studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia, spełnia wymagania określone w standardach kształcenia co do łącznej liczby godzin oraz treści kształcenia dla poszczególnych grup przedmiotów i inne wymagania ujęte w standardach kształcenia, a także w pełni sprzyja osiągnięciu nakreślonych efektów kształcenia.

Studia stacjonarne drugiego stopnia na kierunku „*finanse i rachunkowość*” trwają 4 semestry i przewidują realizację 990 godzin zajęć dydaktycznych, tj. o 190 więcej od określonego w standardach. Ta blisko 20% pula dodatkowych treści kształcenia stanowi bardzo cenne źródło dla wzbogacenia wiedzy i kreowania zakładanych umiejętności absolwentów kierunku. Przedmioty przekazujące treści podstawowe realizowane są w wymiarze dokładnie odpowiadającym określonym w standardach kształcenia. Przedmioty przekazujące treści kierunkowe mają wymiar o 30 godzin większy od określonego w standardach. Do planu studiów wprowadzono 8 obowiązkowych „uczelnianych” przedmiotów z zakresu ekonomii, finansów i innych dyscyplin w łącznym wymiarze 240 godzin oraz naukę języka obcego (120 godzin). Przedmioty „uczelniane” pogłębiają i rozszerzają wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości. Studenci dokonują wyboru przedmiotów o łącznym wymiarze 300 godzin, w tym 150 związanych z kierunkiem studiów, co stanowi podstawę określenia studiowanej przez nich specjalności. Na seminarium dyplomowe przeznaczonych jest 60 godzin zajęć.

Plan studiów stacjonarnych drugiego stopnia jest zgodny ze standardami kształcenia co do łącznej liczby godzin zajęć oraz wymaganych zakresów treści kształcenia i przewidzianych dla nich godzin a przede wszystkim z zakładanymi celami kształcenia.

Niestacjonarne studia drugiego stopnia realizowane są również jako tzw. studia popołudniowe oraz studia sobotnio-niedzielne. Studia popołudniowe mają identyczną strukturę przedmiotów i godzin jak studia stacjonarne. Także łączny wymiar godzin jest taki sam a więc wyższy od zakładanego minimum. Spełniają one zatem w pełni wymagania określone w standardach kształcenia. Natomiast na studiach sobotnio-niedzielnych część zajęć jest realizowana bez bezpośredniego udziału nauczyciela bądź w ramach kształcenia na odległość. W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów nie określono jednak udziału

każdej z tych form. Łączny wymiar godzin zajęć na tych studiach wynosi 658, w tym 93 bez udziału nauczyciela bądź w ramach e-learningu. Oprócz przedmiotów zawierających treści podstawowe i kierunkowe określone w standardach kształcenia do planu studiów wprowadzono 9 przedmiotów „uczelnianych” realizowanych w łącznym wymiarze 286 godzin i uzupełniających oraz rozszerzających treści podstawowe a głównie kierunkowe. Seminarium magisterskie prowadzone jest w wymiarze 42 godzin.

Plan studiów niestacjonarnych drugiego stopnia jest zgodny ze standardami kształcenia co do łącznej liczby godzin zajęć oraz wymaganych zakresów treści kształcenia i przewidzianych dla nich godzin. Plan ten tworzy też spójną koncepcję wpisującą się w określone cele kształcenia.

W przypadku wszystkich poziomów kształcenia i form studiów na kierunku „*finanse i rachunkowość*” oferta dydaktyczna określona przez uczelnię uzupełniająca standardy kształcenia w dużym i wskazanym stopniu pogłębia wiedzę studenta z zakresu tego kierunku studiów.

W odniesieniu do obydwu poziomów kształcenia i trzech stosowanych w ramach każdego z nich form studiów spełniony jest wymóg realizacji oferty zajęć do wyboru w wysokości co najmniej 30% liczby godzin będących różnicą łącznej liczby godzin zajęć określonych w standardach i liczby godzin zajęć przeznaczonych na realizację treści podstawowych, kierunkowych oraz ujętych w pkt. V standardów. Oferta zajęć do wyboru pozwala rozwijać zainteresowania naukowe i zawodowe studenta.

Na kierunku „*finanse i rachunkowość*” nie określono nazw specjalności. Z podanej listy przedmiotów związanych z kierunkiem studiów studenci mają możliwość dokonania wyboru przedmiotów za co najmniej 15 punktów ECTS. Lista ta ulega zmianom w poszczególnych latach. Jak to określono w raporcie samooceny oraz podczas rozmów na wizytacji, student tworząc indywidualny program studiów, może wybrać określony zestaw przedmiotów umożliwiający mu specjalizowanie się w określonych zakresach. Jako przykładowe zakresy dla studiów pierwszego stopnia podano: bankowość, finanse przedsiębiorstw, finanse publiczne i samorządowe, międzynarodowe rynki finansowe, rachunkowość, ubezpieczenia gospodarcze. Dla studiów drugiego stopnia określono jako przykładowe w zasadzie analogiczne zakresy specjalizacji, chociaż zakres przedmiotów do wyboru jest inny. Przykładowe specjalności to: bankowość, finanse przedsiębiorstw, finanse publiczne i samorządowe, międzynarodowe rynki finansowe, rachunkowość, ubezpieczenia gospodarcze i ryzyko. Tak określone zakresy przedmiotowe specjalności należy uznać za w pełni mieszczące się w kanonie wiedzy akredytowanego kierunku studiów.

Zmiany planów studiów wprowadzone od roku akademickiego 2009/2010 przewidują wprowadzenie zamiast „ścieżek studiów” specjalności międzykierunkowych. Obecnie ogłoszony został konkurs na przygotowanie programów dla takich specjalności.

Zwracając uwagę na aspekt umiędzynarodowienia studiów prowadzonych na ocenianym kierunku należy wskazać na realizowany we współpracy z firmą doradczą Ernst & Young na jednolitych studiach magisterskich program „Finanse i zarządzanie w biznesie”. Od roku akademickiego 2009/2010 program ten jest oferowany na stacjonarnych studiach drugiego stopnia. Studenci kierunku „*finanse i rachunkowość*” uczestniczący w tym programie mogą równocześnie przygotować się i zdać egzaminy ACCA.

Uczelnia w oparciu o porozumienie z Krajową Izbą Biegłych Rewidentów umożliwia studentom realizującym kilka przedmiotów z zakresu finansów i rachunkowości zaliczenie ich w postępowaniu kwalifikacyjnym dla kandydatów na biegłych rewidentów. Porozumienie, to według informacji władz uczelni, ma być obecnie odnowione. Pozwala to na większe powiązanie procesu kształcenia z praktyką gospodarczą i kształtowanie sylwetki absolwenta lepiej dostosowanej do rynku pracy.

Ocena sekwencji przedmiotów ujętych w programie studiów jest utrudniona przez fakt dużej swobody w wyborze zajęć przez studentów. Sztywna siatka zajęć dla przedmiotów zawierających treści podstawowe i kierunkowe przekazujących podstawy wiedzy z zakresu ocenianego kierunku studiów pozwalają na stwierdzenie, że w tym zakresie następstwo przedmiotów jest właściwe.

Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia na zajęcia prowadzone w formie wykładów przypada 53%. łącznej liczby godzin, na ćwiczenia 42%, laboratoria ok. 3,5%, na seminaria - 1,5%. Na studiach niestacjonarnych popołudniowych wykłady obejmują niemal 65% godzin zajęć, ćwiczenia – 29%, a laboratoria i seminaria odpowiednio 4,5 i 1,5. Na studiach niestacjonarnych sobotnio-niedzielnich na wykłady przeznaczono 60%, na ćwiczenia jedynie 13,5%, na laboratoria 5,6%, seminaria 2% i inne formy 18,9% łącznej liczby godzin zajęć. Udział zajęć prowadzonych w formach aktywnych na studiach niestacjonarnych powinien być wyższy, co niewątpliwie podniesie możliwość kształtowania umiejętności studentów.

Na studiach drugiego stopnia prowadzonych jako studia stacjonarne i jako studia niestacjonarne popołudniowe, aż 72% zajęć realizowanych jest w formie wykładów. Na ćwiczenia przeznaczono 21%, na laboratoria zaledwie 1%, a na seminaria 6% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych. Na studiach niestacjonarnych sobotnio-niedzielnich na wykłady przypada 63%, na ćwiczenia 15%, na laboratoria 0,6%, na seminaria 6,4%, a na inne formy zajęć 15% liczby godzin. Także w tym przypadku udział aktywnych form zajęć jest zdecydowanie zbyt niski i jest czynnikiem ograniczającym możliwości kształtowania umiejętności studentów. Władze kierunki wyjaśniały, iż struktura ta uzupełniana jest przez właściwe formy zajęć (np. duża liczba zajęć oparta na „Kejsach”), co poprawia efektywność aktywizacji zajęć.

1.4 Ocena systemu ECTS.

W planach studiów na kierunku „finanse i rachunkowość” w odniesieniu do wszystkich przedmiotów zostały przypisane punkty ECTS. Łączne liczby punktów dla całych studiów oraz punkty dla poszczególnych przedmiotów są takie same na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Plan studiów pierwszego stopnia przewiduje osiągnięcie przez absolwenta łącznej liczby 180 punktów ECTS. Planowane obciążenie semestralne studenta zajęciami dydaktycznymi wynosi 30 punktów ECTS. Punktacja obejmuje wszystkie przedmioty realizowane w trakcie studiów. Warunkiem otrzymania przez studenta punktów za dany przedmiot jest uzyskanie pozytywnej oceny końcowej. Dodatkowym punktem premiowane są przedmioty prowadzone w języku obcym oraz realizowane w formie e-learningu. Dla grupy przedmiotów przekazujących treści podstawowe i kierunkowe przewidziane jest 89,5 punktu (przy 80 wymaganych przez standardy), za seminarium dyplomowe, przygotowanie i obronę pracy dyplomowej 10 punktów. Plan studiów drugiego stopnia przewiduje łączną liczbę punktów w wysokości 120. Na przedmioty przekazujące treści podstawowe określone w standardach przypada 10,5 punktu (standardy przewidują 14), na przedmioty przekazujące treści kierunkowe 16,5 punktu (standardy przewidują 19). Różnice te są uzupełnione poprzez przedmioty „uczelniane” z odpowiednią liczbą punktów ECTS. Za seminarium magisterskie, przygotowanie i obronę pracy magisterskiej przewidziano zgodnie ze standardami 20 punktów ECTS.

Na tej podstawie można stwierdzić, że system ECTS jest zgodny ze standardami kształcenia oraz wymaganiami określonymi w rozporządzeniu MNiSzW z dnia 3.10.2006 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta. System „wyceny” przedmiotów nie budzi zastrzeżeń.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej (z części studenckiej).

Studenci Uczelni mają możliwość korzystania z konsultacji udzielanych przez pracowników naukowo- dydaktycznych, jak i władze poszczególnych studiów, kolegów. Zarówno czas jak i miejsce spotkań jest znane, studenci nie mają uwag co do formy tych spotkań. Najbardziej efektywną i bezpośrednią formą opieki naukowej jest promotorstwo prac dyplomowych i magisterskich. Godziny otwarcia Dziekanatów są wystarczające dla obsługi studentów, chociaż w czasie sesji kolejki do nich są bardzo długie. Uczelnia posiada narzędzia łączności na linii Student – Uczelnia – program Wirtualny Dziekanat, który, zdaniem studentów, dobrze spełnia swoje zadania. Studenci bezpośrednio otrzymują informacje dotyczące wykładów, jakie będą realizować oraz wykładowców, których wybrali lub do których zostali przydzieleni. Dodatkowo ze stron internetowych studenci uzyskują wszelkie potrzebne informacje dotyczące toku studiów.

Studenci mają do dyspozycji bardzo dużą i zasobną Bibliotekę, w której mieści się również obszerna czytelnia z bardzo dobrymi warunkami do pracy. Dysponuje ona również windą co jest ułatwieniem dla osób niepełnosprawnych.

Uczelnia dba o wymianę międzynarodową studentów jak i kadry. Studenci mają bardzo wiele możliwości wyjazdu nie tylko w ramach programu Erasmus ale również dzięki wielu umowom bilateralnym, jakie posiada SGH.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1.Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Stosowany w Szkole Głównej Handlowej system weryfikacji etapowych osiągnięć studentów określony jest w Regulaminie studiów SGH. Stosuje się zasadę, że wszystkie przedmioty ujęte w planie studiów kończą się oceną. W SGH stosowana jest rozszerzona w stosunku do tradycyjnej stosowanej w szkolnictwie wyższym skala ocen (rozszerzenie obejmuje ocenę celujący - 5,5). Oceny zajęć wpisywane są do protokołów egzaminacyjnych i na życzenie studenta do indeksu. Osiągnięcia studenta rejestrowane są w wirtualnym dziekanacie, co stanowi odpowiednik karty okresowej osiągnięć studenta.

Na ocenianym kierunku studiów okresem rozliczeniowym są semestry. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w zadeklarowanym przez studenta indywidualnym planie studiów. W przypadku nie zaliczenia nie więcej niż dwóch przedmiotów student ma prawo ubiegania się o wpis warunkowy na kolejny semestr. W przypadku braku zgody dziekana na wpis warunkowy student może ubiegać się o powtarzanie semestru. Prawo powtarzania semestru nie przysługuje studentowi pierwszego semestru.

Zasadniczo egzaminy odbywają się w ramach sesji przewidzianych w organizacji roku akademickiego. Nauczyciel akademicki ma prawo zorganizować egzamin „zerowy”, ale nie jest on obowiązkowy dla studentów. Terminy egzaminów ustalane są przez dziekana bądź pełnomocnika Rektora w uzgodnieniu z wykładowcami nie później niż na dwa tygodnie przed terminem sesji. W każdej sesji przewidziane są dwa terminy egzaminu z danego przedmiotu. W każdym terminie studenta obowiązuje ten sam zakres materiału i te same wymagania egzaminacyjne. Student ma prawo wglądu do pracy stanowiącej podstawę egzaminu pisemnego. Na umotywowany wniosek studenta dziekan zarządza egzamin komisyjny. O komisyjne sprawdzenie wiedzy może także wystąpić dziekan.

Dokonany przegląd prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych w odniesieniu do 21 przedmiotów podstawowych, kierunkowych, przedmiotów do wyboru wskazuje, że stosowane rodzaje i stopień trudności pytań i testów egzaminacyjnych są dostosowane do charakteru poszczególnych przedmiotów i pozwalają na odpowiednie sprawdzanie wiedzy nabywanej przez studentów. Stosowane są takie formy sprawdzania wiedzy jak: zadania

ilościowe, testy jednokrotnego wyboru, testy wielokrotnego wyboru, pytania otwarte, pytania sytuacyjne. Prowadzi to do wniosku, że na ocenianym kierunku studiów stosowane są odpowiednie formy zaliczeń poszczególnych przedmiotów.

Analiza ocen z egzaminów wskazuje na dość duże zróżnicowanie ich struktury w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów. W odniesieniu do całej grupy analizowanych przedmiotów kierunkowych należy wskazać na bardzo małą liczbę ocen niedostatecznych.

Zasady okresowej weryfikacji osiągnięć studenta stosowane na ocenianym kierunku studiów należy uznać za prawidłowe.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Odsiew studentów na studiach pierwszego stopnia jest niewielki. Na studiach stacjonarnych z 487 przyjętych na pierwszy rok studentów odpadło 5, a z 613 studentów drugiego roku tylko jeden. Na studiach niestacjonarnych z 269 studentów pierwszego roku skreślono 14, a z 332 studentów drugiego roku tylko 3. Nieco większy był odsiew na studiach drugiego stopnia. Z 581 studentów studiów stacjonarnych po pierwszym roku skreślono 23, a z 354 studentów drugiego roku 30. Na studiach niestacjonarnych z 371 po pierwszym roku odpadło 39, a po drugim z 439 skreślono 78.

Jako przyczyny odsiewu na kierunku „finanse i rachunkowość” uczelnia podaje:

- nie podjęcie studiów w określonym terminie;
- nie wniesienie w ustalonym terminie opłat związanych z odbywaniem studiów;
- rezygnacja ze studiów;
- brak zaliczenia w ustalonym terminie przedmiotów objętych wpisem warunkowym;
- brak zaliczenia w obowiązującym terminie semestru;
- nierozliczenie semestru, który był trzecim kolejnym semestrem, objętym wpisem warunkowym.

Najczęstszymi przyczynami skreśleń na studiach stacjonarnych były problemy z zaliczeniem semestru w określonym przepisami terminie, a na studiach niestacjonarnych dodatkowo brak terminowego regulowania opłat za studia.

2.3. Ocena zasad dyplomowania,

Stosowane w Szkole Głównej Handlowej zasady dyplomowania są identyczne dla wszystkich kierunków studiów i określone zostały w Regulaminie studiów SGH oraz zarządzeniach Rektora określających:

- akceptację prac dyplomowych przez promotora,
- zasady składania i archiwizacji prac dyplomowych,
- zasady wystawiania dyplomu ukończenia studiów oraz suplementu do dyplomu.

Seminarium dyplomowe jest przedmiotem wyboru przez studentów. Na studiach pierwszego stopnia zobowiązani są do dokonania najpóźniej do końca piątego semestru wyboru promotora. W praktyce większość studentów przygotowuje pracę w ostatnim semestrze studiów. Seminarium trwa jeden semestr. Natomiast wyboru seminarium na studiach drugiego stopnia należy dokonać do końca drugiego semestru. Seminarium magisterskie trwa dwa semestry. Promotorem może być nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy bądź tytuł profesora.

Dla ułatwienia przygotowania prac dyplomowych Uczelnia określiła standard dla pracy dyplomowej. Standard ten jest podany do wiadomości studentów na stronie internetowej uczelni. Praca licencjacka powinna mieć charakter pracy diagnostycznej bądź projektowej opartej na badaniu rzeczywistości gospodarczej lub społecznej. Objętość pracy nie powinna przekraczać 50 stron. Praca licencjacka może być przygotowywana na seminarium dyplomowym bądź w ramach studenckiego ruchu naukowego pod kierunkiem

promotora. Za zgodą dziekana praca może być przygotowywana przez zespół autorów liczący nie więcej niż 3 osoby.

Wszystkie prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu w systemie antyplagiatowym. Sprawdzenia dokonuje dziekanat. W zależności od wyników raportu praca jest kierowana do obrony, w przypadku wysokich współczynników podobieństw dziekan zwraca się do promotora o pisemną opinię bądź po przekroczeniu określonych wartości współczynników kieruje pracę do ponownej redakcji.

Przygotowana przez seminarzystę praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta. Obrona pracy licencjackiej ma formę egzaminu ustnego odbywającego się przed komisją składającą się z przewodniczącego, promotora i recenzenta. W egzaminie magisterskim uczestniczy egzaminator z ekonomii. Na egzaminie zadawane są dwa pytania – z zakresu przedmiotów wchodzących do minimum programowego danego kierunku oraz z problematyki podjętej w pracy dyplomowej. Egzamin magisterski obejmuje trzy pytania: z ekonomii, z tematyki pracy magisterskiej oraz z tematyki kierunku studiów. Ostateczna ocena ze studiów obliczana jest jako suma 0,5 średniej ocen uzyskanych w trakcie studiów, 0,3 średniej ocen wystawionych przez promotora i recenzenta oraz 0,2 średniej ocen z odpowiedzi na pytania zadane w trakcie egzaminu dyplomowego.

W celu promowania najlepszych studentów przewidziano, że na wniosek komisji egzaminacyjnej absolwent może otrzymać dyplom z wyróżnieniem. Decyzję o jego przyznaniu podejmuje Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów. Otrzymanie dyplomu z wyróżnieniem wymaga jednoczesnego spełnienia następujących warunków: ukończenia studiów w terminie, uzyskania średniej ocen ze studiów przekraczającej 5,0, ocenę pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego na co najmniej 5,0.

Oceniając losowo wybrane prace dyplomowe i magisterskie warto zauważyć, że: tematy i zakres prac są zgodne z kierunkiem studiów. Poziom prac jest zróżnicowany a oceny bywają zawyżane. Większość prac ma prawidłową strukturę, zawiera teoretyczne założenia i analizy oparte na materiałach zebranych w przedsiębiorstwach, wykorzystuje współczesne metody badań analitycznych.

Stosunkowo duży udział w procesie dyplomowania mają pracownicy ze stopniem doktora. W roku akademickim 2008/2009 prowadzonych było 361 seminariów licencjackich, z tego 112 przez nauczycieli akademickich z tytułem profesora bądź stopniem doktora habilitowanego oraz 249 przez doktorów. Poszczególne osoby prowadziły od 1 do 3 seminariów. Warto rozważyć, wobec braku recenzji promotora, wprowadzenie obowiązku uzasadniania ocen przez promotora

Występuje zjawisko promowania i jednoczesnego oceniania prac dyplomowych przez nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia,

Uczelnia starannie i bardzo trafnie określiła efekty kształcenia zarówno w sylwetce absolwenta definiując deskryptory zakresu wiedzy, umiejętności i innych kompetencji jak i w sylabusach poszczególnych przedmiotów a także w strategicznych celach kształcenia. Program studiów, stosowane metody dydaktyczne, formy zajęć oraz specjalizacja naukowa kadry akademickiej tworzy spójną całość i sprzyja realizacji założonych celów kształcenia. Klamrą spinającą te elementy jest wdrożony kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia oraz dbałość o internacjonalizację procesu kształcenia.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych.

Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w ramach różnych form realizacji procesu dydaktycznego. Duży udział, jak wskazano powyżej mają wykłady, a dość mały zajęcia umożliwiające stosowanie w mniejszych grupach aktywnych metod dydaktycznych. Jako metody aktywizujące pozwalające na kształtowanie umiejętności studentów stosowane są: studia przypadku, analizy danych, sporządzanie projektów, biznes planów, przygotowywanie kwestionariuszy i ankiet, raportów, przygotowywanie referatów, gry kierownicze, dyskusje panelowe, metody sytuacyjne. Obecnie uczelnia przygotowuje własny bank studiów przypadku.

Studenci mają również możliwość uczestniczenia w treningach asertywności, treningach autoprezentacji, treningach rozwoju osobowości, treningach umiejętności interpersonalnych oraz warsztatach komunikowania.

Obszerny zakres stosowania metod aktywizujących pozwala na stwierdzenie, że możliwe jest przy ich odpowiednim zastosowaniu osiągnięcie deklarowanych w sylwetce absolwenta umiejętności.

W ramach unowocześniania metod prowadzenia działalności dydaktycznej Szkoła Główna Handlowa uruchomiła w 2001 r. platformę e-learningową. Służy ona do wspierania tradycyjnych form prowadzenia zajęć o metody i techniki kształcenia na odległość. Platforma działa w oparciu o otwarte oprogramowanie i umożliwia korzystanie z niej rozproszonym użytkownikom. Przy jej zastosowaniu także na ocenianym kierunku stosowane są metody kształcenia na odległość. Za pomocą platformy internetowej realizowane są zarówno pełne wykłady, jak i części zajęć dydaktycznych. Na ocenianym kierunku jako pełne zajęcia online realizowane są 4 wykłady z przedmiotów kierunkowych oraz związanych z kierunkiem studiów. Część zajęć e-learningowych realizowana jest w ramach współpracy międzyuczelnianej i międzynarodowej. Natomiast jako uzupełnienie zajęć prowadzonych w sposób tradycyjny dostępne są materiały e-learningowe dla 16 przedmiotów podstawowych i zaliczanych do innych wymagań. Za pomocą platformy e-learningowej prowadzone jest również przygotowanie do kształcenia na odległość, badania i ewaluacje, laboratorium e-sgh..

Zajęcia realizowane w ramach kształcenia na odległość przygotowywane są według specjalnych standardów metodycznych. Zawierają one treści wykładów wzbogacone o interaktywne zadania i testy. W ramach zajęć prowadzonych w oparciu o tę metodę stosowane są także studia przypadków i pytania problemowe, które umożliwiają dyskusję na forum internetowym. Przedmioty e-learningowe realizowane są w wymiarze 30-godzinny, jako połączona forma wykładu z ćwiczeniami. Udział studenta w zajęciach jest oceniany. Oprócz aktywności on-line dla uzyskania oceny końcowej z przedmiotu student zobowiązany jest zdać egzamin w formie tradycyjnej. Dla zapewnienia odpowiedniej jakości zajęć prowadzonych w tej formie zostały wprowadzone limity uczestnictwa w nich przez studentów. Obsługą techniczną zajęć e-learningowych i wsparciem ich przygotowania przez pracowników dydaktycznych zajmuje się Pracownia Metod i Środków Dydaktycznych.

Należy uznać, że kształcenie na odległość realizowane na ocenianym kierunku studiów spełnia wymagania określone w rozporządzeniu MNiSzW z dnia 25.09.2007r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia stwarza studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z obszernej oferty zajęć prowadzonych w językach obcych. Aktualna lista przedmiotów oferowanych w językach obcych w skali całej uczelni wznosi 168. Są to przedmioty z zakresu ekonomii, zarządzania, finansów, międzynarodowych stosunków gospodarczych, informatyki, metod ilościowych. Uczelnia oferuje również pełny program kształcenia w języku angielskim na stacjonarnych studiach drugiego stopnia na makrokierunku International Business.

Podobnie jak w innych uczelniach w Szkole Głównej Handlowej nie jest przygotowywana specjalna oferta kształcenia dla osób niepełnosprawnych. Studenci

niepełnosprawni studiują według tych samych planów i programów, co pozostali studenci. Mają jednak zapewnioną pomoc ze strony Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych w rozwiązywaniu problemów związanych z tokiem studiów. Na stronie internetowej uczelni zamieszczona jest podstrona zawierająca informacje przydatne dla osób niepełnosprawnych.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy przedmiotów są opracowywane w Szkole Głównej Handlowej w formie zwartego wydawnictwa zawierającego wszystkie prowadzone w uczelni przedmioty. Treść zamieszczonych w nim programów nauczania obejmuje: nazwę przedmiotu, formę zajęć (wykład, ćwiczenia), liczbę godzin, liczbę punktów ECTS, kilkudzaniowe określenie treści programowych oraz nazwisko(a) wykładowcy(ów). Nowe sylabusy przedmiotów, dostępne dla studentów także w formie elektronicznej na stronie internetowej uczelni, zawierają następujące elementy:

- nazwę jednostki prowadzącej kierunek
- nazwę przedmiotu
- ewentualne określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymaganiami wstępnymi
- liczbę godzin zajęć, w tym wykładów, ćwiczeń itd.
- cele, program, przedmiotu i efekty kształcenia
- formę i warunki zaliczenia przedmiotu
- treści programowe
- wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej.

Sylabusy przedmiotów zawierają wszystkie niezbędne elementy i są w pełnej wersji dostępne dla studentów na platformie informatycznej Wirtualny dziekanat.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Na kierunku „*finanse i rachunkowość*” studenci nie mają obowiązku odbywania praktyki zawodowej mimo, iż standardy kształcenia dla tego kierunku studiów przewidującego praktykę w wymiarze 4 tygodni. Władze uczelni tłumaczą to powszechnym zjawiskiem pracy studentów w trakcie studiów oraz niechęcią ujawniania tego faktu przed uczelnią. Niezbędne jest wprowadzenie obowiązku odbywania praktyk zawodowych na ocenianym kierunku studiów i wprowadzenie rozwiązań umożliwiających zaliczanie jako praktyki udokumentowanej pracy zawodowej zgodnej z kierunkiem kształcenia.

3.4 Ocena organizacji studiów

Ocena organizacji studiów na ocenianym kierunku wymaga uwzględnienia, że prowadzone są jako studia stacjonarne oraz studia niestacjonarne odbywające się w dwóch formach, jako studia popołudniowe i jako studia w ramach zjazdów sobotnio-niedzielných. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w różnych godzinach, z koncentracją w godzinach przedpołudniowych. Studia niestacjonarne popołudniowe organizowane są także od poniedziałku do piątku, z tym że zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych. W miarę wolnych miejsc studenci tych studiów mogą uczestniczyć w zajęciach ze studentami studiów stacjonarnych. Studia te są odpłatne. W przypadku studiów pierwszego stopnia odbywają się one według niemal identycznego planu, jak studia stacjonarne z wyjątkiem braku obowiązku nauki drugiego języka obcego. Studia drugiego stopnia organizowane w formie studiów popołudniowych prowadzone są według identycznych planów i programów, jak studia stacjonarne.

„Tradycyjnie” organizowane studia niestacjonarne odbywają się w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnych. W trakcie semestru organizowanych jest 8-9 zjazdów. Zajęcia odbywają się od godziny 8.00 do godzin wieczornych.

Liczebność grup studenckich uregulowana jest uchwałą Senatu z 25.06.2008 r. na zasadzie określenia minimalnej liczebności studentów umożliwiającej uruchomienie przedmiotu wybranego przez studentów. Dla przedmiotów podstawowych liczebność ta wynosi 75 osób dla wykładu i 25 dla ćwiczeń, dla przedmiotów kierunkowych odpowiednio 50 i 25 osób, dla przedmiotów specjalnościowych 20 osób zarówno dla wykładu, jak i ćwiczeń, dla lektoratu z języka obcego 15 osób. Maksymalna liczebność grupy studenckiej została określona jedynie dla wykładów i wynosi 250 osób. W praktyce grupy studenckie na ocenianym kierunku studiów mają z reguły liczebność nie przekraczającą ustalonych granic.

Nauczyciele akademicki zobowiązani są do podawania godzin dyżurów, w trakcie których dostępni są dla studentów. Pracownik ma obowiązek odbywania minimum 2 godzin dyżuru tygodniowo

Na niestacjonarnych studiach pierwszego i drugiego stopnia organizowanych w soboty i niedziele część godzin zajęć dydaktycznych realizowana jest bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego. Ich udział dla poszczególnych przedmiotów wynosi 20-32 % liczby godzin, natomiast w skali łącznej liczby godzin dla kierunku nie przekracza wymiaru określonego w § 4 ust. 5 rozporządzenia MNiSzW z dnia 12.07.2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, aby prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zespół Oceniający wizytował zajęcia zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Zajęcia prowadzone były właściwie z wykorzystaniem środków audiowizualnych choć w ujęciu raczej tradycyjnym. Wykładowcy mieli dobry kontakt ze studentami. Zajęcia były bardzo dobrze przygotowane

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Uczelnia sformułowała dla kierunku *finanse i rachunkowość* efekty kształcenia poprzez precyzyjne określenie deskryptorów wiedzy, umiejętności i postaw absolwentów. Realizowana koncepcja kształcenia w pełni pozwala na osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia. Wspólna podstawa kształcenia dla prowadzonych w SGH kierunków studiów jest zauważalną charakterystyką tej uczelni i z pewnością nieco komplikuje pełne dostosowanie się do wymogów określonych w standardach kształcenia. Przedmioty dodatkowo oferowane przez uczelnię rozszerzają, w stosunku do standardów kształcenia, i pogłębiają wiedzę z zakresu finansów, bankowości, rachunkowości, ekonomii. Budują także możliwość kreowania zakładanych umiejętności studenta. Należy dobrze ocenić relatywnie dużą liczbę godzin przeznaczoną na naukę języków obcych. Tematyka i zakres prac dyplomowych w pełni dopowiada kanonowi wiedzy kierunku *finanse i rachunkowość*. Poziom prac jest zróżnicowany. Warto wprowadzić uzasadnienia ocen promotorów. Organizacja procesu dydaktycznego poprzez swoją elastyczność znajduje bardzo wysoką ocenę wśród studentów. Proces kształcenia zawiera bardzo znaczący zakres internacjonalizacji poprzez udział bardzo dużej liczby studentów w wykładach w językach obcych, wymianę międzynarodową studentów i kadry akademickiej oraz zweryfikowany w oparciu o analizę programu kształcenia uczelni zagranicznych - program studiów. Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych i zawodowych z uwagi na bogatą ofertę zajęć do wyboru, oraz działalność kół naukowych.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia

1) W Szkole Głównej Handlowej elementy zarządzania jakością kształcenia były wprowadzane od 1995 r. Stopniowo były one rozwijane i doskonalone prowadząc do stworzenia kompleksowego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Obecna jego postać jest wdrażana od 2009 r. Jest on ujęty w formie procedury systemowej Monitorowania jakości kształcenia. Procedura ta obejmuje w szczególności opisy poszczególnych działań składających się na system zapewnienia jakości oraz dokumenty związane z realizacją poszczególnych działań. System zapewnienia jakości kształcenia obejmuje następujące elementy:

- zatwierdzanie, monitoring oraz okresowe przeglądy programów kształcenia,
- ocenianie studentów,
- zapewnienie jakości kadry dydaktycznej,
- zapewnienie zasobów do nauki oraz środków wsparcia dla studentów,
- systemy informacyjne.

Za wdrożenie i monitorowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia odpowiada pełnomocnik rektora ds. tegoż systemu.

2) W uczelni prowadzącej oceniany kierunek za tworzenie oferty dydaktycznej odpowiada Senacka Komisja Programowa. Jej podstawowym zadaniem jest przygotowanie oferty programowej i dydaktycznej. Oferta ta jest prezentowana w formie Informatora zawierającego kompletne zestawy przedmiotów dla każdego stopnia i kierunku studiów wraz z zasadami korzystania przez studentów z tej oferty. Komisja każdego roku ogłasza konkursy na autorskie opracowania programów przedmiotów, które nie wchodzą w skład specjalności, przedmiotów prowadzonych w językach obcych oraz w formie kształcenia na odległość. Ważnym zadaniem Komisji jest także opiniowanie projektów nowych specjalności i ścieżek studiów.

Tworzenie i przeglądy planów studiów i programów nauczania, odpowiednio do swoich kompetencji, są też przedmiotem prac:

- Rad Programowo-Dydaktycznych poszczególnych kierunków studiów,
- opiekunów kierunków studiów,
- koordynatorów przedmiotów podstawowych.

Koordynacją prac związanych z jakością kształcenia w uczelni zajmuje się Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Dążąc do wypromowania absolwentów o założonej strukturze kompetencji obejmujących wiedzę, umiejętności i postawy uczelnia przykłada odpowiednią wagę do oceniania efektów kształcenia studentów. Służy temu system etapowej weryfikacji osiągnięć studentów oraz procedury dyplomowania. Te elementy zapewnienia jakości kształcenia i związane z nimi mechanizmy zostały przedstawione w poprzednich punktach raportu.

3) Elementem zapewnienia jakości kształcenia są zasady zatrudniania i oceny nauczycieli akademickich. Mianowanie nauczycieli akademickich po raz pierwszy poprzedzane jest konkursem otwartym ogłaszanym na dane stanowisko. Zasady i tryb przeprowadzania konkursów reguluje odpowiedni załącznik do Statutu uczelni. Także okresowe oceny nauczycieli akademickich dokonywane są w oparciu o kryteria i w trybie określonym w załączniku do Statutu. Kryteria te ujmują różne rodzaje aktywności nauczycieli akademickich: działalność dydaktyczną, w przypadku profesorów i doktorów habilitowanych efekty w kształceniu młodszej kadry naukowej, działalność naukową oraz różne formy aktywności organizacyjnej prowadzonej zarówno w uczelni, jak i poza nią w środowisku naukowym. Ocena ma zatem charakter kompleksowy i motywuje do prowadzenia różnego rodzaju

aktywności mających wpływ na jakość procesu kształcenia realizowanego przez nauczyciela akademickiego.

Zgodnie z Regulaminem studiów, studenci dokonują przed zakończeniem zajęć w danym semestrze oceny nauczycieli akademickich, którzy je prowadzą. Ocena ma formę anonimowej ankiety. Wyniki ankiety są uwzględniane w arkuszu sprawozdania z działalności naukowo-dydaktycznej nauczycieli akademickich składanych w ramach ich okresowej oceny. Studenci mają prawo do uzyskiwania informacji o wynikach ankiet studenckich. Ankietyzacją objęci są także nowo promowani absolwenci, którzy oceniają odbyte przez siebie studia (programy kształcenia, metody i warunki ich realizacji, proces dyplomowania).

Należy zaznaczyć, że studenci zaangażowani są w ewaluację wykładowców na każdym poziomie ankietyzacji. Ankieta to 16 pytań dotyczących zarówno wiedzy wykładowcy, sposobu przekazywania wiedzy, kultury osobistej. Kolejna część ankiety zawiera pytanie o aktywność studenta, jego obecność na zajęciach i wyniki w nauce. Brakuje jednak miejsca oraz zapisu o możliwości pozostawienia swobodnej wypowiedzi przez studentów, co może być bardzo ważnym i interesującym źródłem informacji.

Wykładowcy również wypełniają ankietę dotyczącą oceniającej go grupy studentów. Ankieta dla wykładowców zawiera między innymi pytania o porę zajęć (czy sprzyjała percepcji), aktywności grupy, , atmosferę.

Uzupełniającym, chociaż rzadko stosowanym elementem oceny jakości zajęć dydaktycznych, są hospitacje. Hospitacje przeprowadzają przełożeni z katedry bądź instytutu w stosunku do niesamodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

4) Kolejnym elementem systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowanym w uczelni są różne formy wsparcia studentów. Składają się na nie dostępne ze strony nauczycieli akademickich doradztwo w zakresie wyboru zajęć i sekwencji ich odbywania, sprawowanie indywidualnej opieki naukowo-dydaktycznej, opieka promotorska. Wsparcia studentom i absolwentom poszukującym pracy udziela Centrum Karier i Fundraisingu. Zajmuje się ono w szczególności doradztwem zawodowym oraz udostępnianiem informacji o miejscach pracy. Centrum przeprowadza także warsztaty, organizuje spotkania z pracodawcami ułatwiające studentom i absolwentom wchodzenie na rynek pracy. Uczelnia wspiera także działalność organizacji studenckich (AIESEC, koła naukowe), które ułatwiają studentom nawiązywanie kontaktów z praktyką gospodarczą.

5) Szkoła Główna Handlowa ma dobrze rozwinięty system informacyjny skierowany do kandydatów na studia, studentów oraz instytucji otoczenia biznesowego i społecznego. Przekazuje on w różnych formach komunikacyjnych informacje na temat oferty programowej uczelni, procedur związanych z tokiem studiów, planowanych efektów kształcenia itp. W uczelni funkcjonuje system intranetowy pozwalający na efektywną komunikację wewnątrz instytucji oraz z podmiotami zewnętrznymi zainteresowanymi jej ofertą dydaktyczną. Ważnym elementem tego systemu jest Wirtualny Dziekanat.

Należy nadmienić, że uczelnia stale rozwija i doskonali wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Powołano Zespół ds. Zarządzania Jakością Kształcenia, który aktualnie prowadzi prace nad przygotowaniem i wdrożeniem nowego systemu.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości

W ramach wizytacji odbyły się dwa spotkania ze studentami kilku lat studiów i wielu specjalności. Wzięło w nich udział łącznie około 100 osób. Byli to głównie studenci studiów niestacjonarnych. Osoby obecne na spotkaniu wyrażały zadowolenie z możliwości uczestniczenia w procesie ewaluacji wykładowców. Podkreślali, że oceniają nauczycieli akademickich co semestr, a najlepsi otrzymują nagrody (lista 10 najlepszych publikowana jest

w gazecie uczelnianej), co przynosi satysfakcje i kadrze i studentom. Studenci podkreślali, że chcieliby znać wyniki ewaluacji wszystkich wykładowców.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich

Zespół Oceniający odbył spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za opracowanie, wdrażanie i monitorowanie wewnętrznego systemu jakości kształcenia w tym z Pełnomocnikiem J.M. Rektora ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wszyscy uczestnicy spotkania podkreślali wielkie znaczenie jakie władze uczelni i cała społeczność akademicka przywiązuje do wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Podkreślano efekty współpracy z absolwentami. Informacje gromadzone z ostatnich 3 lat będą sukcesywnie uzupełniane i wykorzystywane dla doskonalenia programu studiów w świetle opinii absolwentów.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier

W Szkole Głównej Handlowej od szeregu lat rozwijana była działalność zmierzająca do zapewnienia kontaktów pomiędzy studentami, a rynkiem pracy. Obecnie działalnością tą zajmuje się Centrum Karier i Fundraisingu. Jego zadaniem jest udzielanie pomocy studentom i absolwentom w planowaniu i rozpoczynaniu zatrudnienia. Centrum prowadzi rozwiniętą działalność w zakresie:

- doradztwa zawodowego dotyczącego poszukiwania i podejmowania pracy,
- udzielania porad indywidualnych dotyczących przygotowania dokumentów aplikacyjnych,
- przeprowadzania szkoleń i warsztatów przygotowujących studentów do podejmowania rozmów z potencjalnym pracodawcą,
- udostępniania informacji o miejscach pracy, staży, praktyk itd.,
- organizacji spotkań z pracodawcami i rekrutacji pracowników,
- wspierania działalności Stowarzyszenia Wychowanków.

Działalność Centrum należy ocenić jako silnie rozwiniętą i udzielającą efektywnego wsparcia studentom i absolwentom w rozwiązywaniu problemów związanych z wchodzeniem na rynek pracy.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości funkcjonujący w Szkole Głównej Handlowej obejmuje wszystkie niezbędne elementy pozwalające na tworzenie nowoczesnej oferty dydaktycznej i monitorowanie procesów mających wpływ na wysoką jakość nauczania.

Część IV. Nauczyciele akademicy.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

3.3 Informacja o liczbie i strukturze kwalifikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsca pracy		Dodatkowe miejsca pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym	W niepełnym

				wymiarze czasu pracy	wymiarze czasu pracy
Profesor	90	71	12	2	5
Doktor habilitowany	134	128	3	1	2
Doktor	400	341	53		6
Pozostali	202	114	84	1	3
Razem	826	654	152	4	16

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie jest podstawowym miejscem pracy dla 97,6% ogółu pracowników Uczelni. W odniesieniu do nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora i stopniem naukowym doktora habilitowanego wskaźnik ten wynosi 95,5% ogółu nauczycieli akademickich z tytułem naukowym i stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnionych w Uczelni.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z *wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku*.

Tabela nr 4.

Liczbowe zestawienie stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników Uczelni w ostatnich pięciu latach (z *wyodrębnieniem stopni uzyskanych w dyscyplinie ekonomia*):

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	27 (22)	4 (4)	1
2006	24 (23)	6 (5)	4 (4)
2007	21 (18)	4 (4)	4 (3)
2008	20 (17)	8 (8)	2 (2)
2009	15 (11)	9 (6)	2 (2)
Razem	107 (91)	31 (27)	13 (11)

W ciągu ostatnich 5 lat - 13 osób uzyskało tytuł naukowy profesora, 31 pracowników jednostki uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego; stopień naukowy doktora uzyskało aż 107 pracowników Uczelni. Dynamika rozwoju kadr związanych z kierunkiem *finanse i rachunkowość* była znacząca, bowiem 11 osób otrzymało bowiem tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych a 27 stopień naukowy doktora habilitowanego. Stopnie doktora w zakresie tematyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów otrzymało aż 91 osób.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

Reprezentowane przez osoby wchodzące w skład minimum kadrowego dziedziny nauki zostały określone na podstawie dokumentów potwierdzających ich wykształcenie (akt nadania tytułu naukowego profesora, stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz stopnia naukowego doktora) znajdujących się w aktach osobowych wymienionych pracowników Uczelni.

W teczkach osobowych znajdują się oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego kierunku „*finanse i rachunkowość*” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.

Wskazane do minimum kadrowego osoby spełniają warunek określony w art. 9 pkt. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tzn. stanowią minimum kadrowe nie więcej niż dwukrotnie, zgodnie z informacjami zawartymi w oświadczeniach nauczycieli akademickich.

Warunek określony w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048), spełniają wszystkie osoby zaliczone do minimum kadrowego, tj. są zatrudnione w Uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, nie krócej niż od początku roku akademickiego.

88 osób zaliczonych do minimum kadrowego osoby spełnia warunek określony w § 8 ust. 3 ww. rozporządzenia, tj. prowadzą osobiście na kierunku „*finanse i rachunkowość*”, co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych (pracownicy ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora) oraz co najmniej 90 godzin (doktorzy).

Władze Uczelni wskazały do minimum kadrowego kierunku *finanse i rachunkowość* 110 pracowników naukowych, w tym 34 profesorów i doktorów habilitowanych i 76 doktorów. Przegląd tytułów prac habilitacyjnych i doktorskich oraz dorobku naukowego wskazanych do minimum kadrowego pracowników pozwolił stwierdzić, że zainteresowania naukowe pracowników koncentrują się głównie na problematyce finansów, rachunkowości i bankowości. Dorobek naukowy w zakresie *finansów i rachunkowości* posiada 105 nauczycieli akademickich, w tym 32 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 73 doktorów. Dorobek naukowy w dziedzinie związanej z ocenianym kierunkiem posiada 2 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 3 doktorów. Ocena stopnia zaangażowania w proces dydaktyczny na tym kierunku osób wskazanych do minimum kadrowego pozwala stwierdzić, że do minimum kadrowego można zaliczyć ogółem 88 nauczycieli akademickich, w tym 30 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 58 ze stopniem naukowym doktora w tym w szczególności: :

-w zakresie kierunku *finanse i rachunkowość*

28 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora

55 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora

-w dziedzinie związanej z kierunkiem *finanse i rachunkowość*

2 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora

3 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora

Uczelnia spełnia zatem znacząco wymagania dotyczące minimum kadrowego określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 roku do prowadzenia kształcenia na kierunku *finanse i rachunkowość* na poziomie studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich.

Specjalności naukowe kadry akademickiej tworzącej minimum kadrowe na kierunku *finanse i rachunkowość* wypełniają bardzo szerokie spektrum kanonu wiedzy ocenianego kierunku, co tworzy bardzo dobre warunki do realizacji procesu kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, a także na studiach doktoranckich i osiągania zakładanych efektów kształcenia.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Warunek dotyczący stosunku liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku „*finanse i rachunkowość*”, do liczby studentów na tym kierunku jest spełniony (limitowana relacja wynosi 1:180 - § 11 pkt 9 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym

kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048) i wynosi 1:55. (Liczba studentów 4809, liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe 87, relacja 1:55).

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych.

Oprócz pracowników zaliczonych przez Uczelnię do minimum kadrowego zajęcia dydaktyczne na kierunku „*finanse i rachunkowość*”: prowadzone są przez dużą grupę 244 nauczycieli akademickich spoza minimum kadrowego, w tym: 79 profesorów i doktorów habilitowanych, 122 doktorów oraz 43 magistrów.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą rozległe badania naukowe, posiadają dużą liczbę publikacji, uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach, publikują skrypty i podręczniki itp. co pozytywnie wpływa na jakość kształcenia. Wykłady prowadzone są przez samodzielnych pracowników i adiunktów. Na ogół występuje zgodność prowadzonych zajęć ze specjalizacją i dorobkiem naukowym pracowników. Za nieprawidłowe można uznać bardzo częste powierzanie doktorom funkcji promotora prac magisterskich.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Zespół Oceniający odbył dwa spotkania z kadrami akademicką odpowiedzialną za proces kształcenia, w tym za wewnętrzny system zapewnienia jakości. Na spotkaniu było około 18 osób, w tym JM Rektor Uczelni, prorektorzy, dziekani itp. Dyskusja była bardzo interesująca i dotyczyła: stanu prac uczelni nad przygotowaniem do wprowadzenia krajowych ram kwalifikacji, internacjonalizacji procesu kształcenia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości, zasad rekrutacji na studia II stopnia, związku badań naukowych z procesem dydaktycznym, stopnia przygotowania przyjmowanych kandydatów. Interesująca była informacja, dotycząca prac nad przeglądem programów kształcenia uczelni europejskich i wykorzystaniu ich doświadczeń w budowaniu własnego programu kształcenia. Efektem tych analiz jest budowa banku studium przypadku, które mają służyć budowaniu właściwych umiejętności absolwenta. Również ważne były oświadczenia Pełnomocnika Rektora do spraw jakości kształcenia dotyczące współpracy z absolwentami uczelni z zakresu opiniowania programu studiów i badania stopnia satysfakcji z dyplomu. Ponadto zespół oceniający odbył spotkania z prorektorami uczelni odpowiedzialnymi za badania naukowe, proces dydaktyczny. Wszystkie te spotkania i rozmowy pozwoliły przybliżyć koncepcję kształcenia realizowaną w SGH i potwierdziły w pełni informacje zawarte w raporcie samooceny. Odbyto również spotkania z osobami odpowiedzialnymi za realizację praktyk zawodowych, wymianę międzynarodową oraz kontakty z praktyką gospodarczą. Spotkania te uszczegółowiły informacje zawarte w raporcie samooceny.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Wszystkie teczki osobowe pracowników są podzielone na części A, B i C. Sprawdzone teczki zawierają dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy oraz przebiegu zatrudnienia – zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286, z późn. zm.), a poszczególne akta zostały ponumerowane. W teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie. *Wskazani do minimum kadrowego nauczyciele akademicki nie odbyli aktualnie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Wskazane jest*

niezwłoczne skierowanie wszystkich pracowników na szkolenia w tym zakresie, łącznie w organami jednoosobowym Uczelni.

Ponadto wskazane jest również uzupełnienie dokumentacji osobowej o kopie dyplomów uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz doktora.

W teczках znajdują się aneksy do aktów mianowania oraz umów o pracę, na mocy których dostosowano dokumenty dotyczące nawiązania stosunków pracy do brzmienia ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, zgodnie z art. 264 ust. 8. Zawarto w nich informację o Szkole Głównej Handlowej w Warszawie jako podstawowym miejscu pracy w rozumieniu ustawy. W teczках osobowych znajdują się również stosowne oświadczenia.

Dokumentacja osobowa prowadzona jest bardzo starannie.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie znacząco spełnia wymagania w zakresie minimum kadrowego dla prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich na kierunku „*finanse i rachunkowość*”. Uczelnia posiada w minimum kadrowym akredytowanego kierunku: 28 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 55 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora z dorobkiem naukowym z zakresu ocenianego kierunku, a także 2 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora i 3 pracowników naukowo-dydaktycznych ze stopniem naukowym doktora z dorobkiem naukowym w dziedzinie związanej z tym kierunkiem. Skład minimum kadrowego zapewnia pełne spektrum reprezentowanych specjalności naukowych w zakresie *finansów i rachunkowości*. Obsada zajęć uwzględnia zasadę zgodności specjalności naukowej z prowadzonym przedmiotem. Kadra naukowo-dydaktyczna stanowi mocną stronę tego kierunku i w pełni zapewnia wysoką jakość procesu dydaktycznego.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej,

1. Charakterystyka działalności naukowej

Działalność naukowo-badawczą na kierunku „*finanse i rachunkowość*” prowadzą pracownicy zatrudnieni w pięciu kolegiach:

- 1) Kolegium Zarządzania i Finansów.
- 2) Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie.
- 3) Kolegium Gospodarki Światowej
- 4) Kolegium Analiz Ekonomicznych
- 5) Kolegium Ekonomiczno Społecznym.

Wszystkie Kolegia posiadają pierwszą kategorię przyznaną przez Radę Nauki, co dobitnie świadczy o wysokiej ocenie prowadzonych badań naukowych. Badania naukowe prowadzone są pod kierunkiem wybitnych profesorów, cieszących się szczególnym autorytetem i uznaniem krajowym i międzynarodowym.

Pracownicy Kolegiów realizują prace badawcze w ramach działalności statutowej, prac własnych, projektów badawczych (grantów), projektów zleconych. W ostatnich latach do priorytetów badawczych poszczególnych kolegiów zaliczono między innymi problemy:

- Rola państwa w kształtowaniu procesów gospodarczych w gospodarce rynkowej (polityka rozwoju, fiskalna i pieniężna),
- System pośrednictwa finansowego (bankowość, ubezpieczenia, giełda papierów wartościowych),
- Reforma finansów publicznych,

- Reforma systemu opieki zdrowotnej,
- Struktura i koszt kapitału,
- Finansowanie przedsiębiorstw,
- Sektor finansów publicznych w Polsce po wejściu do UE. Doświadczenia i perspektywy,
- Ewolucja sektora finansów publicznych w Unii Europejskiej,
- Elementy publicznego systemu finansowego takie jak: finanse państwa i samorządu terytorialnego, budżet państwa (zarządzanie długiem publicznym), fundusze pozabudżetowe, pomoc publiczna,
- Rynkowy system finansowy z jego strukturą (instytucje finansowe, rynki finansowe, instrumenty finansowe i reguły ich funkcjonowania) i funkcjami (monetarną, alokacyjną i kontrolną),
- Elementy polityki finansowej państwa – polityka pieniężna i polityka fiskalna ze szczególnym uwzględnieniem systemu podatkowego,

i inne.

Głównym źródłem finansowania prac były środki pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i przyznane Kolegiom na badania własne i statutowe. Niewiele środków pozyskano w ramach grantów indywidualnych oraz międzynarodowych.

Wyniki swoich prac pracownicy publikują w Oficynie Wydawniczej SGH, Wydawnictwie Difin, PWE, PWN i innych, materiałach konferencyjnych, podręcznikach i artykułach naukowych.

Najważniejsze prace powstałe w ramach poszczególnych tematów badawczych są publikowane w ramach serii wydawniczych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie „Przedsiębiorstwo współczesne” oraz „Przedsiębiorstwo w XXI wieku”, „Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa”, ogólnopolskim czasopiśmie „Kwartalnik Nauk o Przedsiębiorstwie” (4 pkt).

Dane liczbowe obrazujące działalność naukową poszczególnych Kolegiów prezentuje załącznik nr 6. Wynika z nich, że w latach 2006-2009 pracownicy opublikowali ogółem: 435 monografii, 4 publikacje w czasopismach z listy filadelfijskiej, 277 publikacji w czasopismach o zasięgu krajowym, 18 publikacji o zasięgu lokalnym.

Publikacje pracowników cechuje nie tylko podejmowanie aktywnych, nowatorskich nurtów badań, ale bliski ich związek z procesem dydaktycznym. Świadczy o tym opublikowanie około 40 podręczników i skryptów w wydawnictwach SGH, Difin, Poltext, PWN, PWE oraz artykułów doktorantów i pracowników z udziałem studentów.

O wysokiej randze i uznaniu osiągnięć naukowych świadczą liczne nagrody otrzymane przez zaliczonych do minimum kadrowego kierunku „*finanse i rachunkowość*” pracowników od Rektora SGH oraz przyznane przez Gazetę Prawną, Narodowy Bank Austrii, Bank Handlowy, a także działalność ekspercka pracowników na rzecz Kancelarii Prezydenta, Rządu, ministerstw i innych urzędów.

Działalność naukowa posiada prawidłową dokumentację zawierającą plany badań, tematy badawcze, skład zespołów, wysokość nakładów oraz efekty badań.

Uczelnia zapewnia pracownikom dobre warunki do prowadzenia badań. Zbiory biblioteki są bogate, łącza internetowe zapewniają dostęp do wielu baz danych.

Polityka kadrowa Uczelni wspiera rozwój naukowy własnej kadry poprzez system stypendiów, urlopy naukowe, staże krajowe i zagraniczne, uczestnictwo w konferencjach i sympozjach krajowych i międzynarodowych.

Organizacja konferencji naukowych

W latach 2006-2008 Katedry należące do Kolegium Zarządzania i Finansów zorganizowały 8 konferencji i sympozjów naukowych, Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie 15, Kolegium Gospodarki Światowej 2, Kolegium Ekonomiczno-Społeczne 5. Łącznie zorganizowano 30 konferencji i sympozjów krajowych i międzynarodowych, w tym 9 tematyczne związanych z ocenianym kierunkiem tj.:

- W stronę teorii i praktyki finansów i zarządzania – XIII Sympozjum Naukowe Kolegium Zarządzania i Finansów SGH,
- Uwarunkowania procesów finansowania i zarządzania w gospodarce,
- Przedsiębiorczość – O nowy ład podatkowy w Polsce,
- Budżetowanie zadaniowe. Dylematy wdrożeniowe i projektowanie,
- Polska w strefie euro – szanse i zagrożenia. Rekomendacje na przyszłość,
- Sprawozdania finansowe i ich ocena przez biegłych,
- Gospodarka, inwestycje, nieruchomości, podatki,
- VIII Konferencja Naukowa Gdańsk-Sztokholm (współorganizacja z Uniwersytetem Gdańskim, Wydział Zarządzania) „Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa w warunkach zakłóceń na rynkach finansowych,
- Współczesne problemy finansów międzynarodowych.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego,

W Szkole Głównej Handlowej aktywność naukowa studentów realizuje się między innymi poprzez działalność Kół Naukowych. Na kierunku *finanse i rachunkowość* działa około 25 Kół Naukowych tematycznie związanych z zakresem merytorycznym kierunku. Efekty działalności tych kół znajdują miejsce w publikacjach naukowych studentów na ogół zamieszczanych w serii wydawniczej Zeszyty Naukowe pt. „Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów”. W dorobku publikacyjnym Kół Naukowych SGH znajduje się około 37 artykułów dotyczących problematyki finansów i rachunkowości oraz bankowości.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Strategicznym celem SGH jest szybkie i pełne włączenie się w europejski obszar szkolnictwa wyższego. Uczelnia realizuje kilka projektów we współpracy z partnerami zagranicznymi. Programy rozwijają międzynarodową wymianę studentów, stwarzając im możliwość studiów i praktyki za granicą. Obecnie SGH wymienia studentów z około 300 uczelniami na świecie, w tym 159 w ramach programu Erasmus. Wymiana studencka ma dużą wartość dla studentów, bo stwarza im możliwość rozwoju naukowego i kulturowego, zwiększa ich wartość na rynku pracy. Przynosi też korzyści Uczelni, bo wymusza stałe podnoszenie jakości oferty dydaktycznej i jej konkurencyjności w środowiskach międzynarodowych.

Innym przejawem internacjonalizacji uczelni jest rosnący udział doktorantów, pracowników naukowych i administracyjnych SGH w wyjazdach za granicę w ramach umowy z partnerami zagranicznymi. W ramach wymiany kadry w 2008 roku na SGH wykładało 52 wykładowców zagranicznych, nie licząc wykładowców gościnnych. SGH zatrudnia też 10 obcokrajowców.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Działalność naukowa pracowników kierunku „finanse i rachunkowość” jest bardzo dobrze rozwinięta. Koncentruje się na wielu ważnych, nowatorskich problemach i metodach

badawczych. W finansowaniu badań dominują środki pozyskane z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nikłe znaczenie ma finansowanie międzynarodowe i ze strony praktyki.

Współpraca międzynarodowa dotyczy wymiany studentów i pracowników nauki. Brak doświadczenia w prowadzeniu międzynarodowych projektów badawczych ogranicza możliwość pozyskiwania środków z funduszy UE i publikacji prac naukowych za granicą.

Cz. VI. Baza dydaktyczna

1 .Ocena bazy dydaktycznej

SGH prowadzi działalność dydaktyczną w pięciu budynkach: Budynki „A”, „C”, „G”, „S” stanowią własność Uczelni, budynek „W” jest dzierżawiony od Urzędu Dzielnicy Mokotów.

Łącznie w budynkach tych znajduje się 108 sal dydaktycznych o powierzchni 9 534,9 m² i około 7200 miejsc dla studentów.

Wszystkie aule są wyposażone w sprzęt nagłaśniający, rzutniki pisma i elektrycznie rozwijane ekrany projekcyjne. W 7 aulach w budynkach A i G: projektory wizyjne i przyłącza sygnałowe wraz z systemem sterowania umożliwiają wykładowcom wpięcie się do nich z przyniesionymi przez siebie urządzeniami typu laptop czy DVD lub skorzystanie z zainstalowanych na stałe komputerów. We wszystkich salach wykładowych znajduje się rzutnik pisma (za wyjątkiem budynku C, gdzie zainstalowano wizualizery), część sal wyposażona jest w komputery prezentacyjne, projektory wizyjne, elektronicznie rozwijane ekrany projekcyjne, zestawy głośników przyekranowych oraz systemy sterowania. Do pozostałych, nie wyposażonych w taki sprzęt sal wykładowych, jest on dostarczany na zamówienie prowadzącego zajęcia przez obsługę Zespołu Technik Multimedialnych Centrum Informatycznego. Drugim rodzajem dostarczanego sprzętu audiowizualnego do sal wykładowych są zestawy, w skład których wchodzi telewizor, magnetowid lub DVD.

Wyposażenie Centrum Języków Obcych jest bardzo dobrze dostosowane do potrzeb procesu nauczania języków obcych. Posiadany sprzęt podlega systematycznej wymianie, kupowane są nowsze i sprawniejsze modele, a regularnej aktualizacji podlega również zbiór kaset audio i video. Znaczna część zakupów jest finansowana ze środków pochodzących z płatnych kursów językowych organizowanych przez CJO.

Wyposażenie 13 pracowni komputerowych obejmuje 19-25 komputerów (łącznie 257) i 15 projektorów multimedialnych. Oprogramowanie wykorzystywane w pracowniach komputerowych to: System operacyjny Windows XP Pro PL, Microsoft Office XP Professional PL, ESET NOD32 Antywirus, Symfonia, Lotus SmarSwite, Statgraphics

Dostęp do komputerów i Internetu

SGH posiada jedną z największych lokalnych, wielosystemowych sieci komputerowych w Polsce. Objęte nią zostały wszystkie budynki Uczelni. Do dyspozycji pracowników i studentów jest ponad 1400 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, z czego ponad 330 komputerów w laboratoriach i ogólnodostępnych punktach na korytarzach.

Każdy pracownik i student ma prawo do bezpłatnego korzystania z usług i zasobów, jakie oferują Internet oraz sieć lokalna, w tym do posiadania własnego konta (skrzynki pocztowej, prywatnej strony www, przechowywania plików na serwerze). Użytkownicy mają możliwość zapoznania się z najczęściej używanymi systemami (Unix, MS Windows, NOVELL Netware), a także pracującymi pod ich kontrolą aplikacjami, m.in. programami statystycznymi, bazami danych, pakietami biurowymi.

Przeciętny student i pracownik naukowy ma dostęp do nie mniej niż jednego z 800 komputerów PC dziennie. To zaś, przy aktualnej liczebności studentów studiów

stacjonarnych i niestacjonarnych oznacza, że każdemu z nich uczelnia daje dziennie do dyspozycji przeszło godzinę (ok. 1,5 godz. zegarowej) pracy z komputerem. Obowiązujący w SGH system dostępu do sieci sprawia, że każdy student ma możliwość korzystania z Internetu.

We wszystkich pokojach w domach studenckich znajdują się gniazdka do włączenia komputera do sieci. W prawie wszystkich pokojach znajduje się podpięty do sieci co najmniej jeden komputer prywatny.

Biblioteka

SGH posiada jedną z największych i najpiękniejszych bibliotek naukowych w kraju. Stan liczbowy zbiorów ogółem wynosi ok. 1 020 000 woluminów, w tym około 219 000 woluminów czasopism. Liczba tytułów bieżących czasopism polskich wynosi 501, zagranicznych – 514. Około 30 000 tytułów czasopism zagranicznych dostępnych jest w pełnotekstowych, komputerowych bazach danych (EBSCO, PROQUEST, EMERALD, JSTOR i inne). Od 2010 roku dostępne będą dodatkowe bazy pełnotekstowe, m.in. ELSEVIER i SPRINGER.

Oprócz czasopism w formie on-line dostępne są również książki elektroniczne – w bazie Safari Books Online, która w części Business books zawiera ponad 1000 tytułów książek ekonomicznych, przy czym na wirtualnym koncie Biblioteki SGH może być jednocześnie 65 tytułów książek; każda z nich dostępna jest przez okres 30 dni. Z elektronicznych, pełnotekstowych zasobów Biblioteki można korzystać na każdym komputerze w sieci uczelnianej. Z niektórych baz studenci i pracownicy SGH mogą korzystać również w domu, po otrzymaniu odpowiedniego loginu i hasła.

W trzech czytelnich (324 miejsca), można korzystać ze zbiorów biblioteki przez 7 dni w tygodniu. Na terenie całej Biblioteki można korzystać z internetu bezprzewodowego.

Studenci i pracownicy SGH mają też otwarty dostęp do zasobów bibliotek na terenie Warszawy. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych – na zamówienie czytelnika – mogą być również sprowadzane książki z innych bibliotek.

2.Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Położenie Szkoły Głównej Handlowej, zdaniem studentów, jest bardzo dogodne gdyż wszystkie budynki dydaktyczne wraz z biblioteką oraz akademikami znajdują się niemalże w centrum Warszawy. We wszystkich budynkach jest winda dla osób niepełnosprawnych oraz w miarę możliwości udogodnienia (bariery architektoniczne są w miarę możliwości znoszone, jednak cały czas brakuje podjazdów niemalże we wszystkich budynkach). Większość sal jest odnowiona, sale posiadają urządzenia audiowizualne, siedzenia nie zawsze jednak są ergonomiczne. Wszystkie budynki zlokalizowane są bardzo blisko siebie. Studenci mają do dyspozycji bardzo dużą i zasobną Bibliotekę, w której mieści się również obszerna czytelnia z bardzo dobrymi warunkami do pracy. Dysponuje ona również windą co jest ułatwieniem dla osób niepełnosprawnych

Baza dydaktyczna SGH jest dobrze wyposażona w sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć dydaktycznych i zapewnienia studentom dobre warunki studiowania. Według opinii władz Uczelni baza jest czynnikiem ograniczającym możliwości zwiększenia liczby studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych.

Biblioteka, jej usytuowanie, architektura, wyposażenie stanowi bardzo mocną stronę SGH i zapewnia pracownikom oraz studentom dostęp do bogatych, polskich i obcojęzycznych zbiorów literatury z zakresu nauk ekonomicznych.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd Studentów

Samorząd Studentów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studentów, zatwierdzonego przez Senat Uczelni w dniu 20 grudnia 2006 roku.

Reprezentacja studentów zasiadających w Senacie uczelni wraz z reprezentantami studiów doktoranckich jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Studenci zasiadają w Komisjach Dyscyplinarnych, Komisjach Stypendialnych a także w Komisjach Senackich: Programowej, Budżetu i Finansów, Współpracy z Zagranicą i Otoczeniem oraz w Komisji Statutowej. Studenci biorą udział w opiniowaniu programu studiów i koncepcji kształcenia. Studenci opiniując program studiów w dniu 19 czerwca 2009 roku negatywnie odnieśli się do propozycji programów i planów nauczania w roku akademickim 2009/2010, w tym nie spotkała się z uznaniem studentów propozycja zmniejszenia obowiązkowego wymiaru godzin lektoratów. Samorząd SGH w Warszawie organizuje szereg imprez kulturalnych, naukowych, współpracuje z wieloma organizacjami studenckim o charakterze uczelnianym, ogólnokrajowym jak i ponadnarodowym. Przedstawiciele SGH biorą czynny udział w pracach Parlamentu Studentów RP.

Spotkanie Zespołu Oceniającego z przedstawicielami Samorządu odbyło się w biurze Samorządu, które mieści się w budynku głównym Uczelni. Pomieszczenie samorządu jest obszerne, znajduje się w nim sprzęt komputerowy i poligraficzny, telefony. Biuro pełni rolę centrum życia studenckiego Uczelni. W biurze Samorządu odbywają się prace nad przyznawaniem stypendiów i odbiorem decyzji w tych sprawach, Samorząd przydziela również miejsca w akademikach, rozdziela środki finansowe na działalność poszczególnych organizacji studenckich. Studenci są zadowoleni ze współpracy z Władzami Uczelni, Samorząd jest zaangażowany w proces ewaluacji wykładowców, Samorząd jest również zapraszany na spotkania w Instytutach Naukowych. Zdaniem studentów niemalże każda decyzja dotycząca ich problemów jest podejmowana po konsultacji z nimi.

Samorząd posiada własną stronę internetową, na której znajdują się wszelkie informacje dotyczące wszystkich spraw studenckich. Samorząd wydaje coroczny informator dla studentów I roku, z którego nowo przyjęci studenci dowiadują się o podstawowych problemach związanych ze studiowaniem, wybieraniem przedmiotów a także charakterystyką wykładowców. Należy podkreślić olbrzymie zainteresowanie studentów SGH udziałem zarówno w Kołach Naukowych jak i organizacjach. Zdaniem przedstawicieli Samorządu jest to owocem polityki Uczelni, która wspiera i ułatwia działania organizacjom studenckim przekazując z roku na rok coraz większe środki na działalność studencką.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej

Na terenie Uczelni znajduje się stołówka – studenci mogą korzystać z bufetu, który oferuje ciepłe posiłki, na korytarzach można zakupić ciepłe napoje z automatów (W budynku głównym znajduje się Klub „Jajko” zwany również Klubem Profesorskim, gdzie studenci zwyczajowo nie spożywają posiłków). Dodatkowo działa kilkanaście kiosków z żywnością oraz prasą. W pobliżu Uczelni również nie ma problemu z zakupem podstawowych produktów spożywczych. W budynku znajduje się punkt ksero posiadający w asortymencie również artykuły biurowe. W Uczelni działa Internet bezprzewodowy.

Uczelnia posiada własne akademiki, znajdują się one nieopodal Uczelni, są one wyremontowane, a ich ceny biorąc pod uwagę standardy Warszawy nie są wysokie. Studenci znają obowiązujące regulacje prawne, nie zgłaszają żadnych problemów związanych z opłatami za studia. Studenci nie dostrzegają również problemów w systemie stypendialnym.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W ramach wizytacji odbyły się dwa spotkania ze studentami kilku lat studiów. W trakcie rozmów z Zespołem oceniającym studenci stwierdzili, iż zdecydowali się na studia w SGH głównie z uwagi na prestiż uczelni jak i kadry akademickiej oraz gwarancję, zdaniem studentów, na znalezienie pracy a także ze względu na elastyczne formy studiowania. Wiele osób obecnych na spotkaniu pochodziło z Warszawy, ale i z odległych części kraju – studenci twierdzili, że wysiłek, jaki podejmują w okresie studiów opłaci się, bo będzie im łatwiej znaleźć pracę. Innym argumentem dla studentów była znakomita opinia absolwentów jak i przyzwoite warunki do studiowania, chociaż część osób narzekała na zaplecze socjalne, szczególnie łazienki, ergonomię krzeseł w salach jak i brak rozwiązań dla osób niepełnosprawnych – osoby na wózkach w niektórych salach muszą pisać na kolanach gdyż nie ma dla nich ławek. Jednocześnie spora część osób na spotkaniach podkreślała, że poziom edukacji, jaki obecnie jest oferowany daleki jest od tego, co charakteryzowało SGH jeszcze kilka lat temu – studenci podawali przykłady, iż ich koledzy po liceach ekonomicznych byli w stanie poprawiać magistrów prowadzących zajęcia. Inni studenci zwrócili uwagę na niski poziom niektórych egzaminów oraz powtarzanie się co roku tych samych testów co dla studentów było bardzo niewłaściwe. Standardem, według studentów, jest ocena dostateczna za obecność na zajęciach.

Studenci bardzo chwalili swoich wykładowców, jednak potrafili też wymienić kilka nazwisk osób, które, ich zdaniem nie powinny prowadzić wykładów. Studenci twierdzili, że Władze Uczelni wiedzą kto z pracowników nie spełnia oczekiwań studentów, jednak nie chcą nic w tej sprawie zrobić (studenci zaznaczają jednocześnie, że problem nie leży w wysokich wymaganiach wykładowców).

Olbrzymią większość studentów narzekała na jakość pracy Dziekanatów oraz na zbyt daleko posuniętą decentralizację, która często paraliżuje proces podejmowania kolejnych kroków na ścieżce studiowania. Przykładem, jaki podano był nie zaliczony egzamin – wykładowca zalecił zgłosić się studentom do Dziekanatu, ten odsyłał do kierownika studiów, ten z kolei do wykładowcy. Studenci studiów niestacjonarnych zwrócili uwagę na problem, jakim jest dla nich wybór zajęć i konieczność zebrania 30 punktów ECTS. Według wyliczeń studentów nie da się zebrać 30 punktów, gdyż przedmioty, jakie mają do wyboru tworzą 29 lub 31 punktów co sprawia, iż 29 punktów oznacza nie zaliczony semestr, a w przypadku 31 punktów – konieczność dopłaty.

Kolejnym problemem studentów studiów niestacjonarnych są egzaminy w czwartek, kiedy większość osób pracuje poza terenem Warszawy. Konsultacje wykładowców również, zdaniem studentów odbywają się w środku tygodnia co jest utrudnieniem w dostępie do nich. Studenci studiów niestacjonarnych narzekają również na godziny obsługiwaniania ich przez Dziekanaty – ich zdaniem Dziekanaty otwarte są zbyt krótko. Dodatkowo studenci mają problem ze skontaktowaniem się z Dziekanatem – nie zawsze odbierany jest telefon a na maile zdarza się odpowiadać Dziekanatom ze sporym opóźnieniem.

Część studentów narzekała na niskie temperatury panujące w budynkach nie tylko w czasie mrozów ale również jesiennych chłódów.

Studenci są jednak ogólnie zadowoleni z warunków studiowania, nie mają zastrzeżeń do organizacji zajęć (długie przerwy w zajęciach zdarzały się, były to jednak wyjątki) i sesji, oceny osiągnięć dydaktycznych czy procesu dyplomowania. Studenci na początku zajęć otrzymują sylabusy oraz informacje dotyczące warunków zaliczeń i egzaminów.

Część studentów narzekała na wysoką, ich zdaniem cenę, jaką muszą zapłacić za poprawki – koszt poprawiania przedmiotu liczony jest według stawki: 1 punkt ECTS równa się 150 złotych. Studenci potrafili przytoczyć przykłady, w których niektórzy studenci musieli płacić ponad 1500 złotych co ich zdaniem jest sumą zawrotną, biorąc pod uwagę dość wysokie czesne.

Osoby obecne na spotkaniu wyrażały zadowolenie z udziału studentów w procesie ewaluacji wykładowców. Podkreślali, że ocena odbywa się co semestr a najlepsi wykładowcy otrzymują nagrody (lista 10 najlepszych publikowana jest w gazecie uczelnianej). Studenci podkreślali, że chcieliby znać wyniki ewaluacji wszystkich wykładowców.

Studenci studiów niestacjonarnych znają część możliwych wyjazdów, jakie oferuje im Uczelnia nie tylko w ramach programu Erasmus, jednak z uwagi na pracę nie mogą sobie pozwolić na taki wyjazd.

Studenci nie mieli uwag do systemu punktowego ECTS za wyjątkiem wcześniej wspomnianych problemów z uzbieraniem odpowiedniej liczby punktów dla zaliczenia semestru.

Osoby obecne na spotkaniach były zadowolone z dostępu do bufetu i posiłków na Uczelni.

Studenci byli zadowoleni z dostępności książek w Bibliotece Uczelnianej – zdaniem studentów ilość książek mogłaby być większa, jednak nie jest to zbyt istotny problem.

Szkoła Główna Handlowa posiada sprawny system funkcjonowania systemu pomocy materialnej. Zarówno obowiązujący regulamin jak i funkcjonowanie komisji stypendialnych jest zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym. Dzięki rozwiązaniom zaproponowanym przez Samorząd Studencki system jest bardzo przejrzysty i czytelny dla studentów, jednakże dokumenty stypendialne nie znajdują się w teczkach studentów.

Umowa pomiędzy studentem a uczelnią nie zawiera klauzul niedozwolonych przez UOKiK a regulamin opłat dodatkowych jest zgodny z przepisami ustawy.

Uczelniany Samorząd Studentów otrzymuje środki finansowe na swoją działalność w stopniu wystarczającym, zaś środki przewidziane przez uczelnię na działalność studencką, rozdzielane są w porozumieniu z Samorządem Studenckim, co jest zgodne z art. 202 ust. 6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zapewnione są również odpowiednie warunki materialne do działalności organizacji studenckich oraz kół naukowych prowadzących działalność w uczelni. Studenci biorą czynny udział w budowaniu oraz realizacji zasad określonych w Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

1. Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów z przepisami prawa.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest w Dziale Nauczania oraz w dziekanacie Kolegium.

W trakcie kontroli dokumentacji zostały sprawdzone: księga dyplomów, album studentów, teczki osobowe studentów, karty oraz protokoły egzaminacyjne.

Album studentów – prowadzony jest centralnie dla całej Uczelni - zgodnie z przepisami § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Księga dyplomów prowadzona jest centralnie dla całej Uczelni. Księga to prowadzona jest zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 wyżej wymienionego rozporządzenia. Pokwitowanie odbioru dyplomu znajduje się w aktach absolwenta. *Niewłaściwie nadawany jest numer dyplomu. Zgodnie z wymogami tego rozporządzenia numer ten nie może być łamany.*

Protokoły egzaminacyjne prowadzone są na ogół prawidłowo, jednakże *bardzo duża liczba nauczycieli akademickich stosuje klamry w protokołach, co jest niewłaściwe, bowiem każda ocena powinna być opatrzona podpisem.*

Karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są na ogół prawidłowo. Zaliczenia semestru i roku dokonywane są przez Prodziekanów. *Wskazana jest zmiana nazw kart egzaminacyjnych na karty okresowych osiągnięć studenta – zgodnie z wymogami rozporządzenia.*

Teczki osobowe studentów:

W teczkach osób nowo przyjętych znajdują się: oryginał lub odpis świadectwa dojrzałości lub dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dokumentacja związana z przyjęciem na studia, potwierdzona za zgodność fotokopia dowodu osobistego, aktualna fotografia kandydata, dokumenty postępowania kwalifikacyjnego, podpisany przez studenta akt ślubowania, karty egzaminacyjne, a także podpisana przez Dziekana umowa o opłatach za studia niestacjonarnych zgodnie przepisami art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. *W dokumentach osób przyjętych na studia pierwszego stopnia brak jest kopii decyzji o przyjęciu na studia oraz potwierdzenia jej doręczenia, potwierdzenia odbioru legitymacji (ewentualnie indeksu), które to dokumenty są wymagane przepisami cytowanego wyżej rozporządzenia. Kopie decyzji o przyjęciu na studia znajdują się aktach studentów studiów drugiego stopnia.*

W teczkach osób, którym udzielono urlopu znajdują się kpie decyzji w tych sprawach, natomiast brak jest takich kopii wśród osób, które uzyskały zgodę na powtarzanie roku, a także wznawiających studia oraz przeniesionych z innych uczelni lub na inne uczelnie.

Skreślenia dokonywane są przez Dziekana, co jest zgodne z art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). W dokumentach brak jest natomiast potwierdzenia odbioru tej decyzji.

W teczkach absolwentów znajdują się: praca dyplomowa, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów - egzemplarz do akt oraz potwierdzenie odbioru dyplomu i jego odpisu przez osobę odbierającą dyplom.

Numer dyplomu nie może być łamany przez symbol kolegium i rok ukończenia studiów; co jest niezgodne z § 11 ust. 3 w/w rozporządzenia, bowiem: „do książki dyplomów wpisuje się liczbę porządkową stanowiącą numer dyplomu ...”.

W Suplementach wskazane jest dokonanie następujących korekt:

- *dostosowanie zapisu w pkt. II ust. 4 do określeń zgodnych z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, a więc określenie statusu uczelni, tj. SGH jako publicznej szkoły wyższej;*
- *skorygowanie zapisu w pkt. III ust. 1- zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym – obowiązuje nazewnictwo - studia pierwszego lub drugiego stopnia, a nie wyższe magisterskie lub wyższe licencjackie;*
- *w pt. IV ust. 2, „...standardy kształcenia...” wpisanie podstawy prawnej rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia;*
- *w pkt. IV ust. 3 podział na semestry, rok akademicki, liczbę godzin realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z podziałem na formy zajęć (np. wykłady lub ćwiczenia), a także wpisanie po temacie pracy dyplomowej oceny tej pracy, oraz*
- *w pkt. V „... dostęp do dalszych studiów” wskazane jest również stosowanie nomenklatury zgodnej z ustawą, tj. studia drugiego stopnia, a nie „magisterskie”.*

Dokumentacja studencka prowadzona jest bardzo starannie.

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest bardzo starannie. Niezbędne jest jednak uwzględnienie wskazanych w raporcie uwag w celu pełnego dostosowania się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa..

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta	x				
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		x			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna	x				
Cz. II	Efekty kształcenia		x			
Cz. V	Badania naukowe	x				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości	x				
Cz. VI	Baza dydaktyczna		x			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		x			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		x			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem	x				
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		x			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

W świetle przeprowadzonej wizytacji Zespół Oceniający stwierdza, że kierunek finanse i rachunkowość ma pełne możliwości dalszego dynamicznego rozwoju. Wynika to z zainteresowania studentów kierunkiem kształcenia, dynamicznego rozwoju obszarów wiedzy tego kierunku, bardzo dobrych warunków studiowania, pozycji naukowej kadry akademickiej.

[Podpis]